

**ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИТРАТ
ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ
У ВИГЛЯДІ ВЗЯТТЯ ПІД ВАРТУ**

Аналітичний звіт

Київ 2008

Буроменський М.В. Сердюк О.В. Точений В.І.

**ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИТРАТ
ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ
У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТУ**

Аналітичний звіт

Підготовлено Інститутом прикладних гуманітарних досліджень
на замовлення Американської асоціації юристів Ініціативи з верховенства
права в Україні

Київ 2008

ББК ????

???

УДК ??????????????????????

Оцінка соціально-економічних витрат при застосуванні запобіжного заходу у вигляді взяття під варту: Аналітичний звіт. – Київ: ????, 2008. - ??? с.

Автори:

Буруменський М.В., Сердюк О.В., Точений В.І.

Даний звіт підготовлено Інститутом прикладних гуманітарних досліджень на замовлення Американської асоціації юристів / Ініціативи з верховенства права.

Твердження і аналіз, викладені в даному дослідженні, є результатом роботи Інституту прикладних гуманітарних досліджень, що несе повну відповідальність за його зміст. Його зміст не переглядався і не затверджувався Радою директорів Американської асоціації юристів. Тому виражені тут погляди не можна розглядати як такі, що представляють політику Американської асоціації юристів. Крім того, жодна інформація, вміщена у цій публікації, не може розглядатися як надання юридичної допомоги у конкретних справах, і читачі відповідають за отримання такої допомоги від власних адвокатів.

Дане дослідження здійснено за підтримки Державного департаменту США, Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань. Думки, висновки чи рекомендації належать авторам видання і не обов'язково відображають погляди Державного Департаменту США.

©2008 American Bar Association. Усі права захищені.
Київ, 2008.

ISBN ????????????????

Видавництво

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Розділ 1. Застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту: основні кількісні виміри.....	11
Розділ 2. Процесуальні характеристики та рух осіб, щодо яких застосовується взяття під варту.....	16
Розділ 3. Обсяг та структура бюджетних (державних) витрат.....	22
Розділ 4. Оцінка соціальних витрат.....	32
Висновки та рекомендації.....	42
Додаток 1. Склад осіб, що утримуються в СІЗО, по областях, станом на 01.01.2007 року.....	45
Додаток 2. Процесуальний статус осіб, до яких застосовано тримання під вартою (підслідні, підсудні) у %, 2006 р.....	46
Додаток 3. Термін тримання під вартою (2006 рік, у %).....	47
Додаток 4. Звільнено з СІЗО (2006 рік, у %).....	48
Додаток 5. Звільнення з-під варти (СІЗО, 2006 р.).....	49
Додаток 6. Структура витрат загального та спеціального фонду (2006 рік, у %).....	50
Додаток 7. Структура витрат на утримання СІЗО (за рахунок загального фонду) у 2006 р. (в цілому по Україні, у %).....	51
Додаток 8. Джерела формування спеціального фонду СІЗО в 2006 році.....	53
Додаток 9. Розподіл витрат спеціального фонду (2006 рік, у %).....	54
Додаток 10. Структура витрат на утримання однієї особи в СІЗО в 2006 році (в грн. на 1 день).....	55
Додаток 11. Попередня зайнятість ув'язнених (у %) станом на 01.07.07 р.....	56
Додаток 12. Реалізація товарів в підприємствах торгівлі	

на території СІЗО (2006 р.).....	57
Додаток 13. Особові рахунки ув'язнених (станом на 01.01.2007 р.).....	58
Додаток 14. Частота контактів з рідними та близькими (СІЗО, 2006 р.).....	59
Додаток 15. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: місце проживання (у %) станом на 01.07.07 р.....	60
Додаток 16. Передачі ув'язненим у 2006 році.....	61
Додаток 17. Частота процесуальних контактів (2006 рік).....	62
Додаток 18. Кількість осіб, що отримували медичну допомогу (2006 р.).....	63
Додаток 19. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: сімейний стан (станом на 01.07.2007 р.).....	64
Додаток 20. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: сімейний статус (у %) станом на 01.07.07 р.....	65
Додаток 21. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: наявність дітей (станом на 01.07.2007 р.).....	66
Додаток 22. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: стать (станом на 01.07.2007 р.).....	67
Додаток 23. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: за віком (станом на 01.07.2007 р.).....	68
Додаток 24. Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: стать та вік (у %) станом на 01.07.07 р.....	69

Вступ

Реформування системи кримінальної юстиції в Україні належить до пріоритетних напрямків становлення демократичної правової держави, що має на меті реальне забезпечення захищеності фундаментальних прав та основоположних свобод людини. Невід'ємним інститутом кримінального провадження є система запобіжних заходів, які полягають у тимчасовому обмеженні певних прав та свобод людини з метою забезпечення досягнення мети кримінального процесу. Протягом останніх років в Україні підходи до застосування запобіжних заходів суттєво змінилися. Зокрема, в практику діяльності правоохоронних органів і судів поступово впроваджуються міжнародні стандарти застосування запобіжних заходів, які, перш за все, передбачають зменшення кількості випадків застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту і розширення застосування запобіжних заходів, альтернативних взяттю під варту (застава, взяття на поруки тощо).

Основною вимогою до застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні, згідно міжнародних та європейських стандартів, є запровадження правила, відповідно якому взяття під варту може вживатися лише у виняткових випадках. Не зважаючи на згадані тенденції застосування цього запобіжного заходу, статистика діяльності судових та правоохоронних органів України свідчить про те, що, він продовжує застосовуватися достатньо часто у порівнянні з іншими запобіжними заходами. Так, у 2006 році питома вага осіб, що були засуджені до позбавлення волі на певний строк, складала 25,4%. У той же час, взяття під варту в якості запобіжного заходу було застосовано до 40% підслідних та підсудних¹.

На сьогоднішній день в Україні проблема обмеження застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту обговорюється досить активно як на рівні недержавних правозахисних організацій, так і державних установ, оскільки система попереднього ув'язнення все частіше визнається «сірою зоною» кримінальної юстиції, де існують найбільш очевидні та численні ризики порушення прав людини.

Визначення форм, масштабів та наслідків застосування взяття під варту для окремої особи, суспільства і держави має враховувати й оцінювати **соціально-економічні витрати**, які несуть усі суб'єкти даного процесу у зв'язку із застосуванням цього запобіжного заходу. Проблема застосування взяття під варту в контексті соціально-економічних витрат у вітчизняних дослідженнях раніше не розглядалася, що безумовно звужувало їх предмет і не дозволяло суспільству об'єктивно оцінити наслідки застосування такого запобіжного заходу.

Мета дослідження: отримати кількісну оцінку загальних соціально-економічних витрат суспільства (держави, соціальних інститутів, утримуваної особи, третіх осіб), пов'язаних із застосуванням запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в установах попереднього

ув'язнення (слідчі ізолятори, ізолятори тимчасового тримання та військові гауптвахти).

Концепція дослідження

Для мети даного дослідження соціально-економічні витрати визначаються як негативні соціальні та економічні наслідки, тобто матеріальні витрати чи втрати нематеріальних благ ув'язненими, членами їх сімей, іншими близькими людьми, державою чи іншими суспільними інститутами, що виникають внаслідок застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту. Такі витрати можуть бути визначені за допомогою кількісних (вартісних) та якісних (оціночних) показників.

Особливість даного дослідження полягає в тому, що в якості **базових показників** будуть застосовуватися **кількісні (вартісні) показники витрат**. Однак, для їх **додаткової оцінки** будуть використані також і **якісні (оціночні) характеристики** соціальних наслідків застосування взяття під варту. При цьому кількісні показники мають показати вартість утримання під вартою для держави і суспільства в цілому, а якісні показники можуть бути використані для оцінки суспільної виправданості таких витрат. Слід зауважити, що отримані на основі кількісних показників емпіричні дані не можуть тлумачитись як свідчення доцільності застосування взяття під варту, натомість така оцінка може здійснюватися лише з урахуванням певних критеріїв адекватності таких витрат з точки зору дотримання балансу інтересів суспільства, особи, соціальних груп та інститутів.

Базовим періодом для проведення аналізу було обрано 2006 рік, зважаючи на можливість отримання найбільш повної інформації за завершений звітний рік. За більшістю показників проводився порівняльний аналіз даних за перше півріччя 2007 року, однак суттєвих змін у кількісних показниках виявлено не було. Відповідно, ситуація 2006 року може вважатися показовою.

Структура соціально-економічних витрат

А. Вартісні показники

1. Прямі фінансові (бюджетні) витрати держави, які включають витрати, що прямо передбачені відповідними статтями бюджету, такі як витрати на утримання персоналу установ та органів управління, проведення ремонтів, будівництво та реконструкцію, оплату комунальних послуг, харчування, медичну допомогу, забезпечення одягом, тощо.

2. Непрямі фінансові витрати держави включають в себе витрати, спрямовані на забезпечення ефективного функціонування установ попереднього ув'язнення, які обумовлені специфікою їхньої діяльності, зокрема витрати на охорону, забезпечення транспортування та конвоювання ув'язнених тощо. До таких витрат можуть також бути віднесені

недопостачання коштів до державного бюджету у зв'язку з податковими пільгами на прибуток від операцій з продажу послуг та товарів ув'язненим і додаткові витрати на оздоровлення звільнених осіб, які отримали захворювання під час перебування в СІЗО.

3. Економічні витрати недержавних інститутів включають усі види витрат недержавних установ, підприємств та організацій (як резидентів так і нерезидентів), які пов'язані з безпосереднім наданням установам попереднього ув'язнення благодійної чи гуманітарної допомоги у вигляді коштів, майна або певних видів послуг.

4. Економічні витрати ув'язнених включають в себе як прямі витрати, необхідні для підтримання нормальних (звичних) умов перебування (придбання продуктів харчування, інших товарів та послуг), так і непрямі витрати (наприклад, втрата можливості звичайного заробітку чи отримання інших законних прибутків). При обрахуванні економічних витрат ув'язнених необхідно враховувати заробітну плату, яку вони можуть отримати у разі забезпечення їхньої зайнятості в місцях попереднього ув'язнення, однак виключно у порівнянні її рівня з мінімальною оплатою аналогічної праці «на волі».

5. Економічні витрати членів сімей ув'язнених або їх близьких включають наступні категорії витрат: зменшення загального рівня надходжень до сімейного бюджету, витрати на придбання продуктів харчування, одягу, медикаментів та інших товарів з метою їх передачі ув'язненим, витрати на відвідування ув'язнених, у тому числі оплата за проїзд до місця утримання і у зворотному напрямку.

Б. Якісні показники

6. Негативні соціальні наслідки для ув'язнених осіб можуть включати: отримання хронічних захворювань чи спричинення іншої шкоди здоров'ю (виробничий та невиробничий травматизм), насильство, порушення усталених соціальних зв'язків, нанесення шкоди соціальному статусу та авторитету особи, психологічні травми, формування асоціальної поведінки, тощо.

7. Негативні соціальні наслідки, яких зазнають члени сімей чи близькі ув'язнених осіб, включають наступні елементи: вплив на стабільність сімейних відносин ув'язненого, поширення асоціальних типів поведінки чи інших видів девіантності серед дітей, зменшення рівня соціальної захищеності сім'ї, порушення соціальних контактів, соціально-психологічні проблеми в референтних групах, тощо.

8. Негативні наслідки для суспільства в цілому можуть бути умовно класифіковані з урахуванням двох груп критеріїв: а) вірогідність зловживання цим інститутом, що ставить під сумнів юридичну доцільність (адекватність) застосування взяття під варту; б) ступінь впливу частого застосування цього запобіжного заходу на загальну криміналізацію суспільства, що знаходить прояв у поширенні асоціальної поведінки,

рецидивній злочинності, «романтизації» кримінального способу життя, тощо. Для даної групи показників найбільш складно знайти емпіричні індикатори.

Методологія

З метою забезпечення всебічності, повноти та об'єктивності оцінки соціально-економічних витрат необхідним є використання різних джерел інформації, які дозволяють уточнювати та конкретизувати базові показники витрат.

Дане дослідження було проведене з використанням наступних методів збору та оброблення інформації.

Аналіз відомчої статистики. Більшість інформації, необхідної для проведення дослідження неможливо отримати в режимі «вільного доступу», що створило необхідність звернутися з інформаційними запитами до відповідних відомств (Державного департаменту України з питань виконання покарань, Верховного Суду України, Міністерства внутрішніх справ України, Військової Служби правопорядку у Збройних Силах України). Однак, система статистичного обліку в цих відомствах має суттєві прогалини, які значно ускладнили дослідження. Найбільш повними були статистичні дані Державного департаменту України з питань виконання покарань (надалі Департамент). Була використана статистична звітність Департаменту та слідчих ізоляторів (надалі СІЗО) згідно з державними стандартами статистичного обліку відповідно до Наказу Держкомстату № 400 від 07.12.99 р. «Про затвердження форм державної статистичної звітності щодо численності спецконтингенту по установах Державного департаменту України з питань виконання покарань». Основним джерелом інформації стали наступні документи: форма № 1 – УВП та форма № 17 – УВП. На жаль, статистичні дані по ізоляторам тимчасового тримання МВС України (надалі ІТТ), які були використані для проведення дослідження, мали виключно узагальнений характер.

Аналіз матеріалів фінансової звітності у 2007 році, що встановлена Порядком складання місячної та квартальної звітності, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 №419 «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» проводився стосовно СІЗО та системи установ попереднього ув'язнення в цілому. Були проаналізовані наступні документи: 1) Форма № 2д; 2) Форма № 4 – 1д; 3) Форма № 4 – 2д; 4) Форма № 4 – 3д; 5) Форма № 4 – 3д1; 6) Форма № 7д; 7) додатки № 17 та 18 до зведеної звітності Департаменту з питань виконання покарань. Узагальнення проводилось без урахування звітності чотирьох СІЗО, щодо яких було надано неповні дані.

Інформація стосовно фінансування ІТТ була отримана на основі інформаційного запиту до МВС України, а також під час зустрічей та співбесід з керівниками відповідних підрозділів Міністерства. Виокремлення інформації за кожним ІТТ із загальної фінансової звітності установ органів

внутрішніх справ виявилось технічно неможливим у зв'язку з відсутністю самостійного обліку витрат та надходжень цих установ.

Оцінка ситуації в СІЗО, яка проводилась на основі спеціально розробленої форми для збору емпіричної інформації. Такі оціночні форми передбачали отримання інформації за показниками, що не входять до нормативів обліку та звітності в установах і стосуються як особистих даних ув'язнених, так і опосередкованих витрат на їх утримання. Найбільш складним було отримання інформації за соціально-демографічними показниками, оскільки ці дані містились лише в особових справах ув'язнених, які відносяться до категорії документів з обмеженим доступом, оскільки містять персональні дані. Для дослідження особових справ ув'язнених було розроблено методику вибіркового обстеження на основі випадкової, систематичної, 10 % вибірки. Оціночні форми були заповнені адміністрацією установ згідно методики, підготовленої експертами. Оціночні форми було отримано з усіх СІЗО України.

Проведення глибинних інтерв'ю (in-depth interview) з наступними цільовими групами: керівники та працівники установ попереднього ув'язнення, родичі і близькі ув'язнених, адвокати та правозахисники. Загальна кількість опитаних – 106 респондентів. Інтерв'ю проводились в містах Києві, Харкові, Чернівцях, Луганську, Донецьку та Сімферополі.

Вторинний аналіз матеріалів емпіричних досліджень, що стосувалися окремих аспектів застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, проведених протягом 2005-2007 років державними та недержавними установами чи організаціями. Нажаль, в Україні такі дослідження проводяться у недостатній кількості, а їх результати досить часто залишаються недоступними для широкої громадськості.

Автори дослідження висловлюють щире подяку керівництву Державного департаменту України з питань виконання покарань, особливо заступнику голови Департаменту - Височанському А.Ф., начальнику управління з керівництва діяльністю слідчих ізоляторів Федоруку О.О., керівництву Департаменту громадської безпеки МВС України, керівництву Верховного Суду України і Військової Служби правопорядку у Збройних Силах України за відкритість та послідовне сприяння проведенню дослідження, поради та консультації щодо аналізу результатів дослідження.

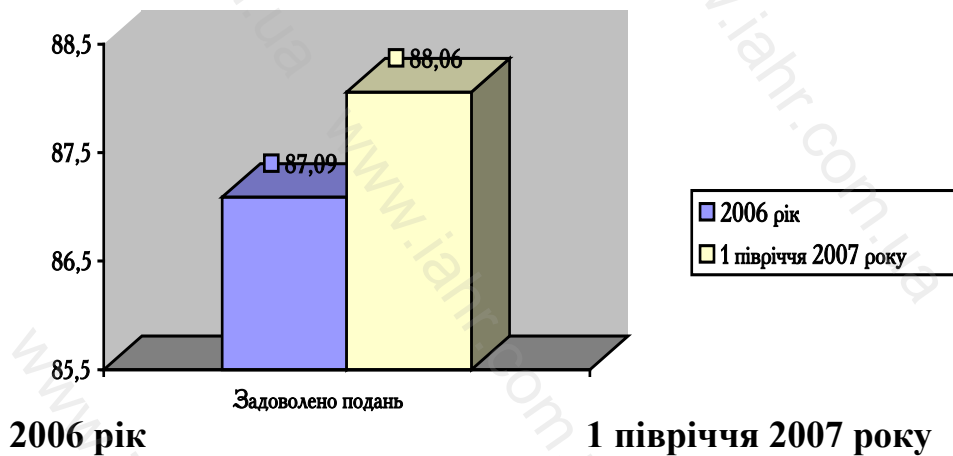
Розділ 1. Застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту: основні кількісні виміри

Для визначення масштабів застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту було використано інформацію з різних джерел, оскільки в Україні відповідна інформація носить фрагментарний характер, а різні відомства ведуть облік руху категорії осіб, до яких застосовується такий запобіжний захід, відповідно до своїх специфічних завдань та цілей.

Верховний Суд України розглядає проблему практики застосування взяття під варту в контексті формулювання спільності правових позицій судів загальної юрисдикції при застосуванні відповідного законодавства. В аналітичних матеріалах Верховного Суду, наукових статтях та публічних виступах суддів Верховного Суду України неодноразово наголошувалось на необхідності більш рішучих кроків у практичній імплементації міжнародних стандартів при застосуванні запобіжного заходу у вигляді взяття під варту. Зокрема, пропонується удосконалити законодавство шляхом доповнення відповідних положень Кримінально-процесуального кодексу чітким переліком випадків і критеріїв застосування цього запобіжного заходу і вжити заходів щодо зміни психологічного ставлення працівників правоохоронних органів до цього запобіжного заходу. **Однак, основний акцент при цьому робиться на стадії дізнання та досудового слідства, тоді як певна кількість рішень щодо взяття особи під варту приймається і на стадії судового розгляду кримінальної справи.** В наслідок цього 25 квітня 2003 року Пленум Верховного Суду України прийняв Постанову № 4 «Про практику застосування судами запобіжного заходу у вигляді взяття під варту та продовження строків тримання під вартою на стадіях дізнання та досудового слідства». В 2005 році Верховним Судом було проведено узагальнення відповідної судової практики, наведено основні статистичні дані про масштаби використання взяття під варту². В ході нашого дослідження було направлено інформаційний запит до Верховного Суду про надання відповідної інформації стосовно масштабів взяття під варту. Дані, отримані у відповідь на запит, базуються на статистичних відомостях Державної судової адміністрації України і стосуються застосування взяття під варту на стадії досудового слідства (див. **Схему 1**).

СХЕМА 1 Задоволення судами подань органів досудового слідства про обрання запобіжного заходу у вигляді взяття під варту у 2006 році, та 1 півріччі 2007 р. (% від загальної кількості подань)*

² Практика застосування судами запобіжного заходу у вигляді взяття під варту (Узагальнення Верховного Суду України). (адреса: www.scourt.gov.ua останній доступ 10.11.2007)

Надійшло подань - 44875
Задоволено - 39477

Надійшло подань - 22745
Задоволено - 20031

* Джерело: Практика застосування судами запобіжного заходу у вигляді взяття під варту (Узагальнення Верховного Суду України). (адреса: www.scourt.gov.ua останній доступ 10.11.2007)

Виходячи з цих даних, у 2006 році судами було прийнято **39477** постанов про взяття під варту на стадії досудового слідства. Слід зазначити, що 3203 постанови були оскаржені в апеляційному порядку, в результаті чого було задоволено 482 апеляції. В аналітичних матеріалах Верховного Суду звертається увага на тенденцію зменшення кількості випадків застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту протягом останніх років (для порівняння у 2002 році було прийнято 60708 рішень про взяття під варту), однак ці дані ще не свідчать про те, що взяття під варту застосовується менше у порівнянні з іншими запобіжними заходами. Зменшення кількості випадків застосування взяття під варту відбувається на фоні загальної тенденції зменшення кількості зареєстрованих злочинів³. Більш того, темпи зменшення кількості злочинів випереджають темпи скорочення кількості випадків застосування взяття під варту.

Міністерство внутрішніх справ України веде облік осіб, до яких було застосовано взяття під варту і тих, що утримуються в ізоляторах тимчасового тримання (ІТТ), підвідомчих МВС. У 2006 році в 487 ІТТ України утримувались 272,6 тис. осіб, у тому числі: 61 тис. осіб, підданих адміністративному арешту; 50 тис. осіб, затриманих за підозрою у скоєнні злочину; **126 тис. взятих під варту** та 30 тис. засуджених⁴. На підставі цих даних навряд чи можлива коректна оцінка кількості осіб, що були взяті під варту в 2006 році, оскільки в них відображено всі випадки поміщення особи в ІТТ, у тому числі повторно в одній справі, на підставах судових рішень минулих років і в порядку транзиту.

Державний департамент України з питань виконання покарань веде облік осіб, що утримуються в СІЗО. Ця категорія в статистичній звітності СІЗО відображається як «знову заарештовані», тобто особи, які

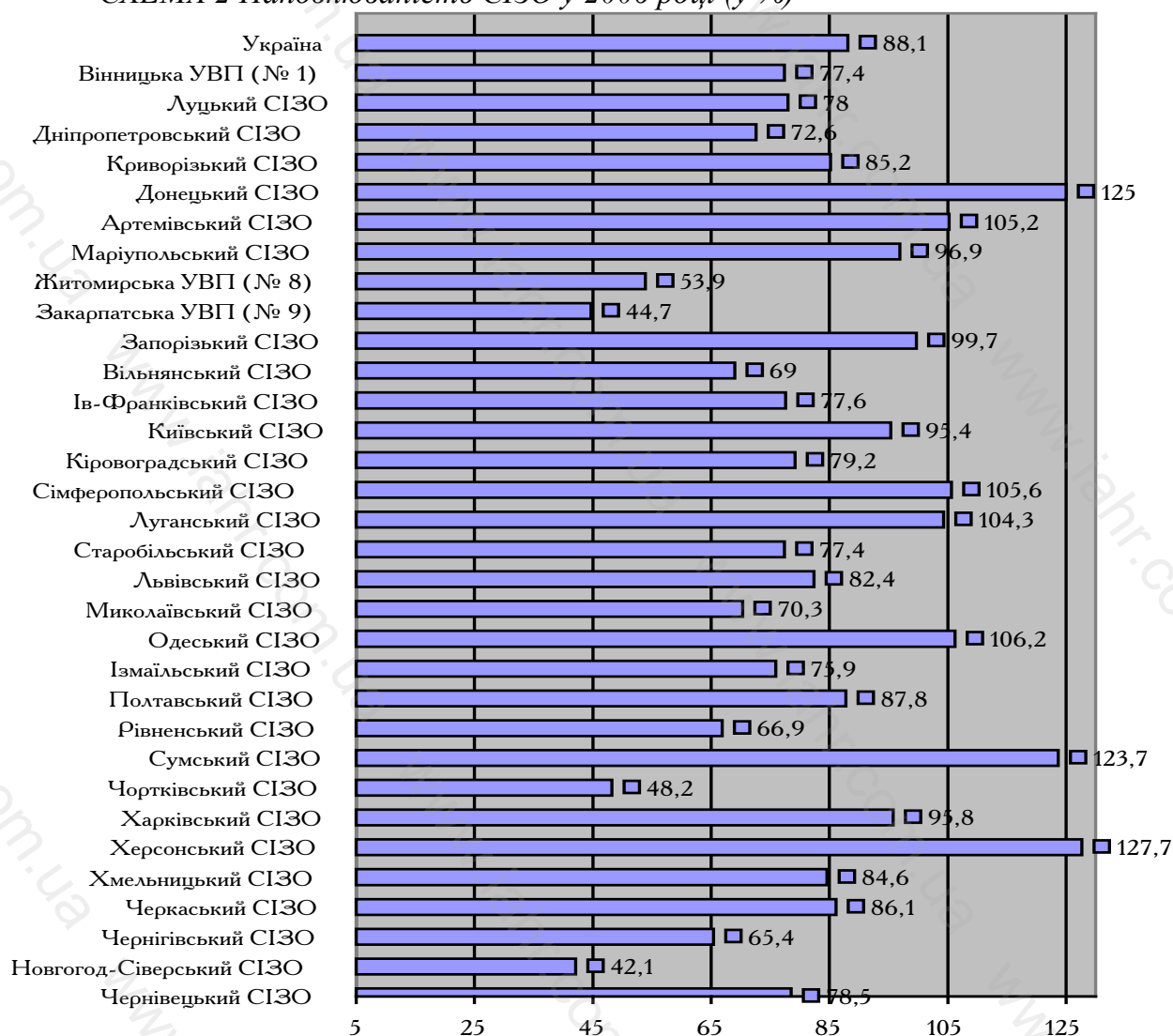
³ Стан здійснення судочинства судами загальної юрисдикції в 2006 році (за даними судової статистики) (Узагальнення Верховного Суду України). (адреса: www.scourt.gov.ua останній доступ 10.11.2007)

⁴ Інформацію надано Департаментом громадської безпеки МВС України (31.10.2007)

щойно були поміщені до СІЗО. В 2006 році до СІЗО було направлено **59,5 тис. осіб** (за перше півріччя 2007 р. – 29,5 тис. осіб, тобто можна прогнозувати в 2007 році певне збільшення чисельності цих осіб)⁵. Спискова чисельність спецконтингенту, тобто з урахуванням усіх категорій осіб, що утримувались в СІЗО, на початок 2006 року складала 33,2 тис. осіб, а на 01.01.2007 року – 32,6, тобто загальна чисельність у порівняння з 2006 роком зменшилась лише на 0,6 тис. осіб.

Система СІЗО в Україні нараховує 32 установи, які розміщені в усіх областях України. Нормативна кількість місць в СІЗО загалом по Україні складає 36,9 тис. Тобто в цілому по Україні проблема недостатності місць не стоїть так гостро у порівнянні з окремими СІЗО (наприклад: Херсон, Харків, Суми, Донецьк, Одеса, Сімферополь, Луганськ, Артемівськ). Наповнюваність СІЗО по Україні у 2006 році відображено у **Схемі 2**.

СХЕМА 2 Наповнюваність СІЗО у 2006 році (у %)

⁵ Звіт про кількість, склад і переміщення осіб, взятих під варту і засуджених, що утримуються в слідчих ізоляторах Державного департаменту України з питань виконання покарань за 2006 рік (Форма №17 –УВП). Звіт про кількість, склад і переміщення осіб, взятих під варту і засуджених, що утримуються в слідчих ізоляторах Державного департаменту України з питань виконання покарань за 6 місяців 2007 року (Форма №17 –УВП). Дані про кількість знову заарештованих по окремих СІЗО в 2006 році відображені в Додатку 22.

Дана схема відображає співвідношення нормативної кількості місць та чисельності ув'язнених станом на 01.01.2007 р., відповідно до статистичних звітів СІЗО за 2006 рік.

Таким чином, Україна лише відносно може бути охарактеризована як країна з «надмірним перевантаженням» установ попереднього ув'язнення, оскільки за формальними показниками наповнюваності установ вона знаходиться майже на рівні більшості розвинутих країн Європи. Однак, у окремих СІЗО, де навантаження наближається або перевищує 120 %, ця проблема стоїть надто гостро, оскільки в міжнародних документах таке перевантаження визнається «критичним» і таким, яке несе численні соціальні ризики для особи. В цілому для українських СІЗО існує проблема **незадовільних умов тримання, які в більшості випадків є такими, що принижують гідність людини.**

Військова служба правопорядку в Збройних силах України веде облік військовослужбовців, до яких застосовано взяття під варту і які утримуються на військових гауптвахтах. В 2006 році кількість таких осіб була незначною (в середньому на добу утримувалось не більше 75 осіб)⁶. В подальшому ця категорія осіб враховуватись не буде, зважаючи на її невелику чисельність.

Підсумовуючи наведені вище статистичні дані досить важко чітко визначити загальну кількість осіб, до яких було застосовано взяття під варту протягом 2006 року, оскільки не було враховано випадки взяття під варту під час судового розгляду кримінальної справи. В цьому ми вбачаємо один із суттєвих недоліків національної моделі статистичного обліку в сфері кримінальної юстиції. Порівняння різних статистичних даних дозволяє висловити припущення, що загальна кількість осіб, до яких в 2006 році було застосовано взяття під варту (включно з тими, хто отримав такий статус в минулі роки та перебував в установах попереднього ув'язнення протягом 2006 року), складає **88-92 тис. осіб.**

Для характеристики вітчизняної практики застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту крім наведених вище кількісних параметрів важливо враховувати й **типові порушення**, наявні в діяльності органів кримінальної юстиції при використанні цього запобіжного заходу. Існування таких порушень власне й створює підстави для сумнівів відносно доцільності застосування взяття під варту в окремих випадках і, відповідно, обґрунтованості соціально-економічних витрат, які несе суспільство у зв'язку застосуванням цього запобіжного заходу. Аналіз порушень з боку органів кримінальної юстиції наводиться в узагальненнях судової практики Верховним Судом України, доповідях правозахисних організацій за результатами моніторингу дотримання прав людини, дослідженнях науковців⁷. Найбільш поширеними порушеннями можна визначити наступні:

⁶ Інформацію надано Військовою службою правопорядку в Збройних силах України (3.08.2007 р.)

⁷ Практика застосування судами запобіжного заходу у вигляді взяття під варту (Узагальнення Верховного Суду України). (адреса: www.scourt.gov.ua останній доступ 10.11.2007 р.), Бущенко А.П. Проти катувань. Аналіз відповідності українського законодавства та практики стандартам та рекомендаціям Європейського комітету запобігання катуванням та жорстокому поводженню. – Харків: Права людини, 2005. – 240 с.,

- Винесення рішень про взяття під варту виключно з мотивів забезпечення «оптимізації та передбачуваності» кримінального провадження, коли обвинуваченого (підсудного) без перешкод можна залучити до слідчих дій чи судового розгляду.
- Порушення процесуальних вимог при обранні взяття під варту в мотивувальній частині постанови (мотивування виключно тяжкістю злочину або його небезпечністю, винесення невмотивованих рішень) або без дослідження обставин, що підлягають обов'язковому з'ясуванню (вік особи, стан здоров'я, сімейний стан, матеріальний стан, тощо).
- Відсутність обґрунтування виняткових обставин у випадках взяття під варту осіб, що вчинили злочини, за які передбачено покарання менше трьох років позбавлення волі.
- Взяття під варту лише на підставі належності особи до громадянства іншої країни.
- Взяття під варту на підставі формального перебування особи у розшуку при відсутності доказів, які свідчать про переховування особи від правоохоронних органів або суду.
- Використання взяття під варту для виконання протиправних «замовлень» щодо ізоляції особи, її залякування, шантажу, тощо.

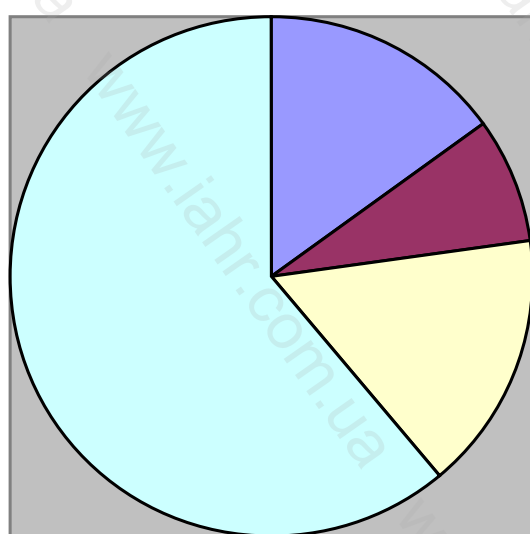
Фактично, ці недоліки є суттєвою ознакою практики застосування взяття під варту в сучасній Україні та пояснюють велику питому вагу протиправних рішень, які приводять до грубих порушень прав людини і необґрунтованих суспільних витрат та негативних соціальних наслідків.

Розділ 2. Процесуально-правові характеристики та рух осіб, щодо яких застосовувалося взяття під варту

Правовий статус осіб, що утримуються в ІТТ та СІЗО. Установи попереднього ув'язнення (ІТТ та СІЗО) в рамках вітчизняної пенітенціарної системи виконують не лише функцію місць попереднього ув'язнення але й забезпечують рух спецконтингенту між різними типами установ, утримання інших категорій осіб, які потрапили туди за підставами іншими, чим взяття під варту. Тому в структурі ув'язнених представлені не лише особи, що знаходиться під судом та слідством, але й інші категорії осіб (засуджені, затримані, заарештовані, транзитно-пересильні, тощо). Наприклад, в 2006 році ця категорія осіб складала **43%** від загальної кількості осіб, що утримувалися в СІЗО.

В ІТТ особи, до яких застосовано запобіжний захід у вигляді взяття під варту, складають більше половини всіх ув'язнених. **Схема 3** показує структуру ув'язнених в ІТТ станом на 5.10.2007 р., однак ці дані можуть бути використані і для характеристики ситуації протягом 2006 року.

*СХЕМА 3 Склад осіб, що утримуються в ізоляторах тимчасового тримання (станом на 05.10.2007 року, у %)**

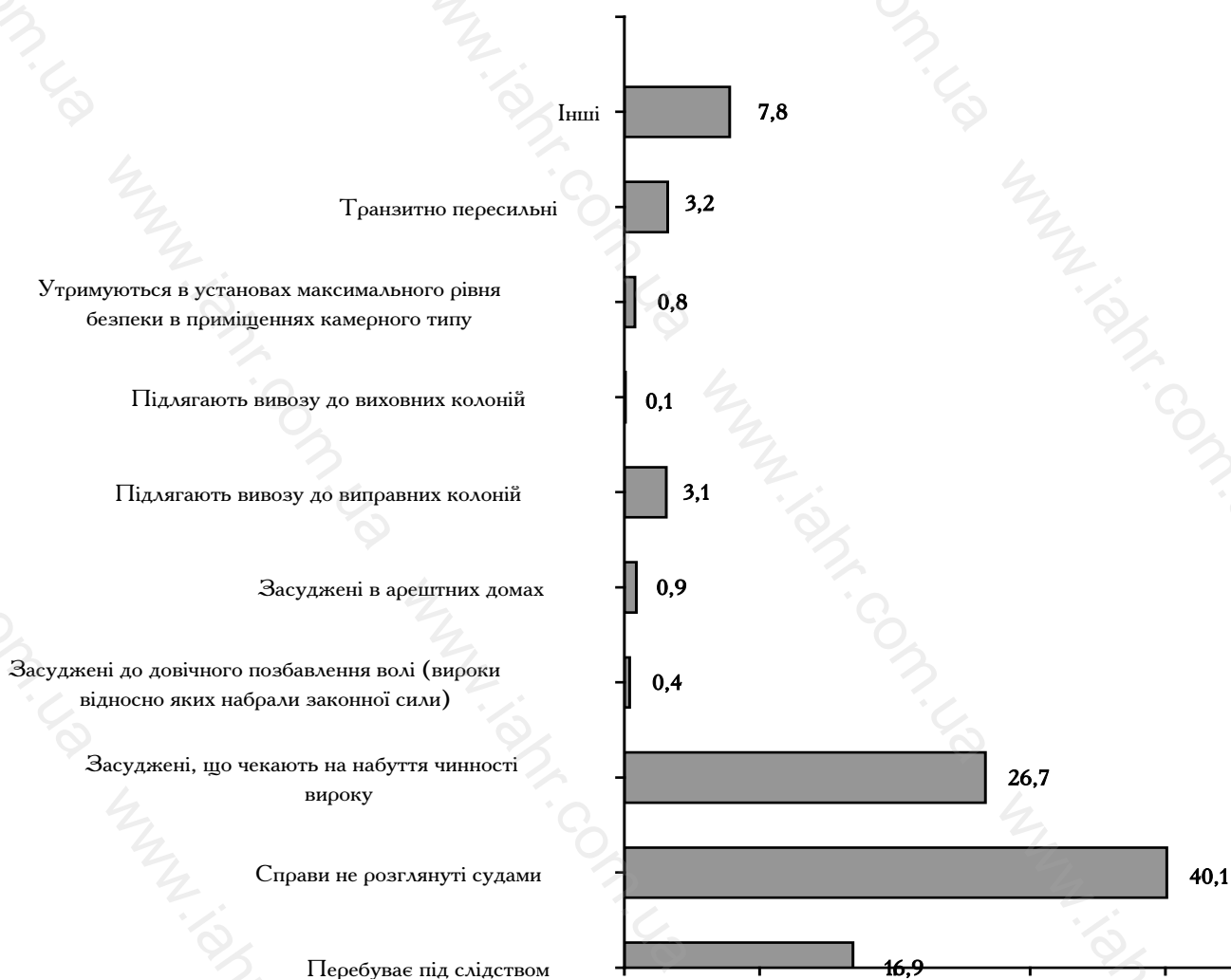
- Затриманні - 15 %
- Засудженні - 7,8 %
- Заарештованні в адміністративному порядку - 16 %
- Узяті під варту - 61 %

* Джерело: Інформацію надано Департаментом громадської безпеки МВС України (31.10.2007 р.).

Кількісні дані щодо осіб, які утримуються в ІТТ були наведені вище, у Розділі 1.

Більш складною є структура осіб, що утримуються в **СІЗО** (див. **Схему 4**).

СХЕМА 4 Склад осіб, що утримуються в СІЗО, станом на 01.01.2007 р., у %*

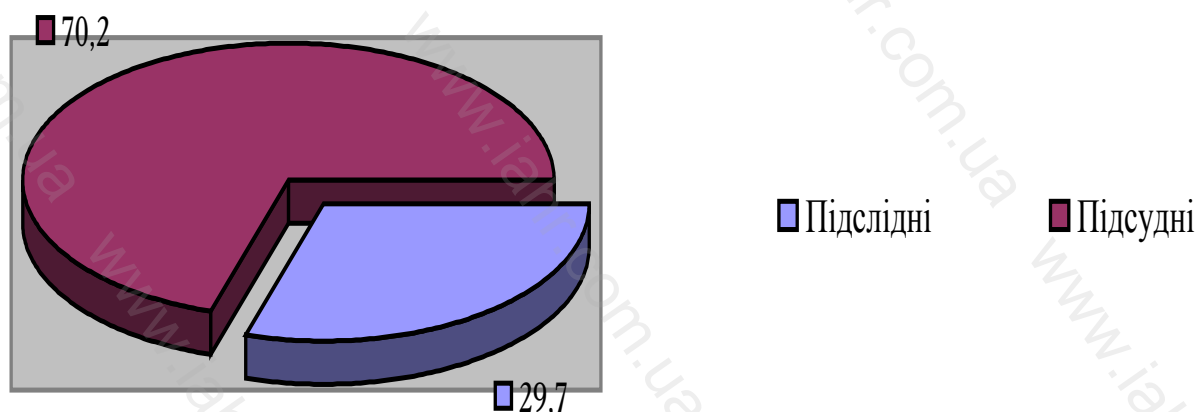

* Джерело: статистичні звіти СІЗО за 2006 рік.

Особи, до яких застосовано взяття під варту, тобто ті особи, що перебувають під слідством, а також є підсудними в справах, що ще не розглядалися судом, на 01.01.2007 р. склали 57 % загальної чисельності ув'язнених. Цей показник суттєво варіюється в регіонах, змінюючись від 39,4 % – АР Крим до 78,5 % – Луганська область (детальніше див. Додаток 1).

Для цілей нашого дослідження також необхідно **розрізнити дві категорії взятих під варту: а) підслідних та б) підсудних** (див Схему 5).

СХЕМА 5 Процесуальний статус осіб, до яких застосовано взяття під варту у 2006 р.*

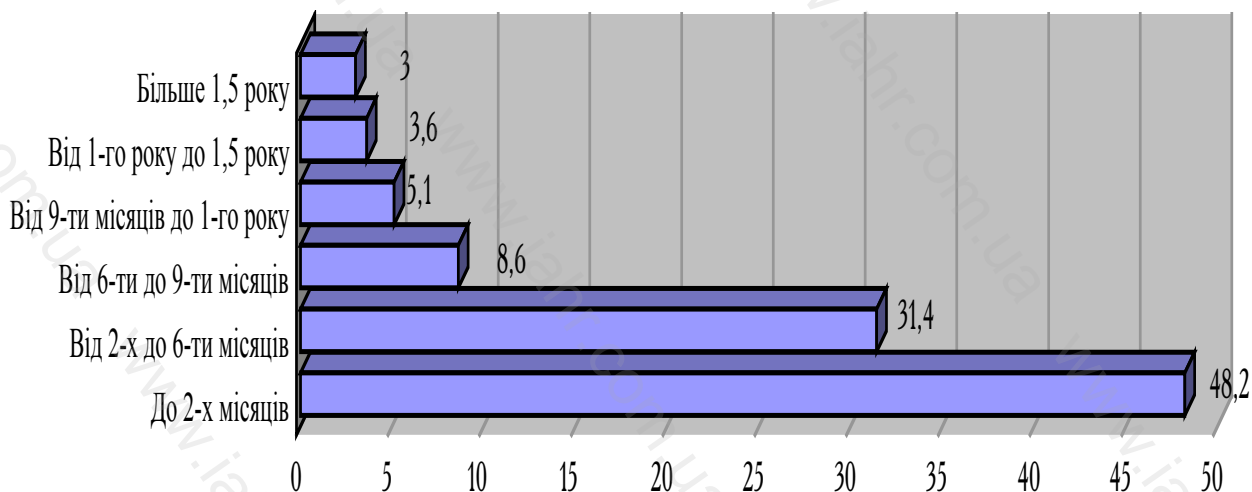

* Джерело: статистичні звіти СІЗО за 2006 рік.

Більшість осіб, взятих під варту та утримуваних у СІЗО (70,2 %) перебувають в статусі підсудних (числяться за судами), а 29,7 % – в статусі підслідних (числяться за органами досудового розслідування). Таке відмежування є важливим з точки зору особливостей оцінки витрат, які несуть держава та особа при застосуванні взяття під варту, оскільки тривалість перебування під вартою підсудних є більшою. Додаток 2 показує відмінності показників окремих СІЗО в частині процесуального статусу взятих під варту осіб. Ці відмінності потребують окремого аналізу, оскільки вони є досить суттєвою характеристикою стану справ у судочинстві, зокрема у відносинах слідчих органів та судів. Наприклад, в шести СІЗО питома вага підсудних перевищує 80 %. Ці ж установи характеризуються найбільш високим відсотковим рівнем осіб, що тримаються під вартою протягом терміну, більшим за 12 місяців.

Тривалість перебування під вартою має безпосередній вплив на розмір соціально-економічних витрат. Але економічними наслідками значення тривалості перебування в місцях попереднього ув'язнення не вичерпується, оскільки вона є й показником рівня дотримання прав людини як на стадії досудового слідства, так і під час судового розгляду, зокрема з позиції дотримання принципу «розумного терміну» судового провадження як складової права людини на справедливий суд. **Схема 6** дає загальне уявлення про тривалість перебування під вартою (про тривалість перебування в окремих СІЗО див. Додаток 3).

СХЕМА 6 Термін перебування під вартою, 2006 рік (у %)*

* Джерело: статистичні звіти СІЗО за 2006 рік.

Звільнення з-під варту є одним з найбільш важливих показників динаміки руху контингенту ув'язнених, який дозволяє отримувати **оцінки виправданості та процесуальної обґрунтованості застосування взяття під варту**.

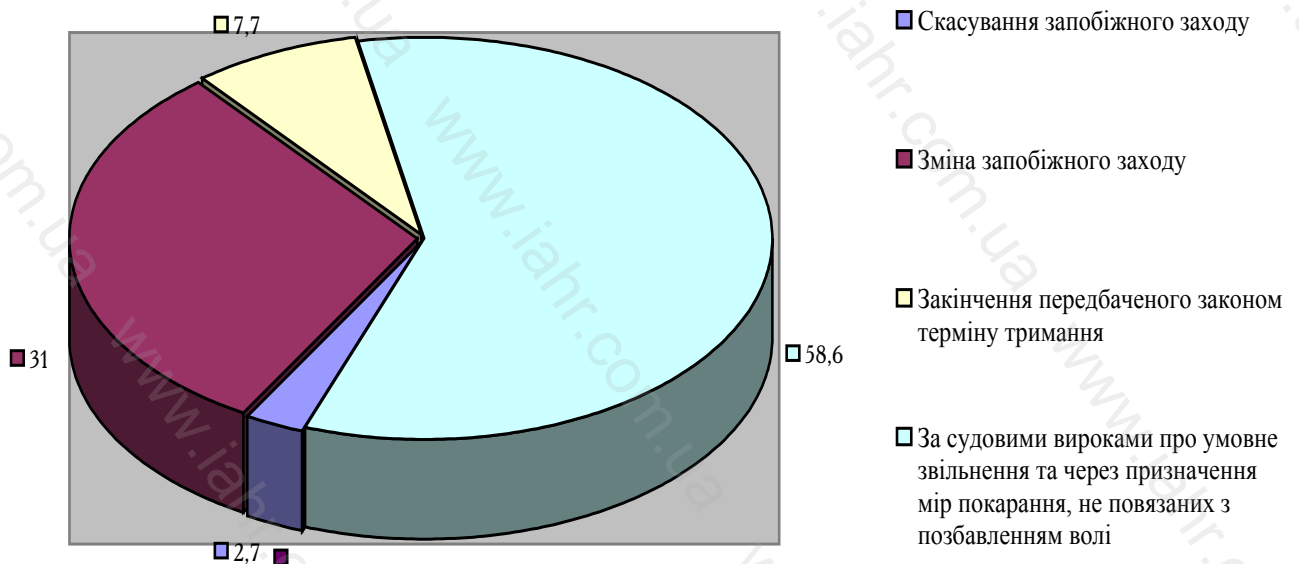
В нашому дослідженні було використано два джерела інформації про звільнення осіб, взятих під варту: державна статистична звітність СІЗО (див. **Схема 7** та Додаток 4) та інформація, надана адміністраціями СІЗО на основі спеціально розробленої форми - Бланку спостережень (див. **Схема 8** та Додаток 5).

*СХЕМА 7 Звільнено з СІЗО, у %, 2006 р.**

* Джерело: статистичні звіти СІЗО за 2006 рік.

*СХЕМА 8 Звільнення з-під варту (2006 р.)**

* Розраховано на основі інформації отриманої від адміністрації СІЗО.

У 2006 році було звільнено 13,2 тис. взятих під варту осіб, тобто **24,4%** від загальної кількості осіб, до яких було застосовано взяття під варту і які утримувались в СІЗО. **Витрати на утримання цієї категорії осіб можуть бути визнані необґрунтованими, оскільки факт звільнення свідчить про необов'язковість або необґрунтованість застосування такого запобіжного заходу.**

Слід враховувати, що в структурі звільнених представлено кілька категорій осіб. По-перше, особи, яким було змінено запобіжний захід. Їх питома вага складає приблизно 25 %. По-друге, особи, стосовно яких взяття під варту скасовано внаслідок припинення справ органами слідства, дізнання, судом та винесення виправдувальних вироків судом, питома вага яких складає приблизно 1,5 %. По-третє, особи звільнені у зв'язку із закінченням передбаченого законом терміну тримання під вартою. Їх питома вага складає 7,5 – 8,0 %. По-четверте, найбільш масовою (приблизно 55 – 60 %) є категорія осіб, звільнених внаслідок судових вироків про умовне звільнення і засудження до видів покарання, не пов'язаних з позбавленням волі. Питома вага випадків необґрунтованого застосування взяття під варту на стадії досудового слідства складає приблизно 20 – 25 %, що підтверджується і в узагальненнях судової практики в окремих регіонах. Наприклад, в узагальненні практики судів Харківської області за 6 місяців 2006 року визнається, що в «15 % випадків взяття під варту було застосовано за умов, коли цього можна було і не робити, а 5,5 % осіб були взяті під варту зовсім безпідставно, в той час, коли вони не мали ніякої причетності до злочинів»⁸.

Таким чином, проведений аналіз підстав для звільнення дозволяє висловити припущення, що **принаймні у 20 % випадків доцільність застосування взяття під варту може бути визнано сумнівною з точки**

⁸ Див.: Яковець І.С. Застосування запобіжних заходів в Україні: сучасний стан та перспективи (результати соціологічного дослідження). - Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук. – 2007. - С. 56

зору відповідності цілям, що виправдовують застосування цього запобіжного заходу.

Розділ 3. Обсяг та структура бюджетних (державних) витрат

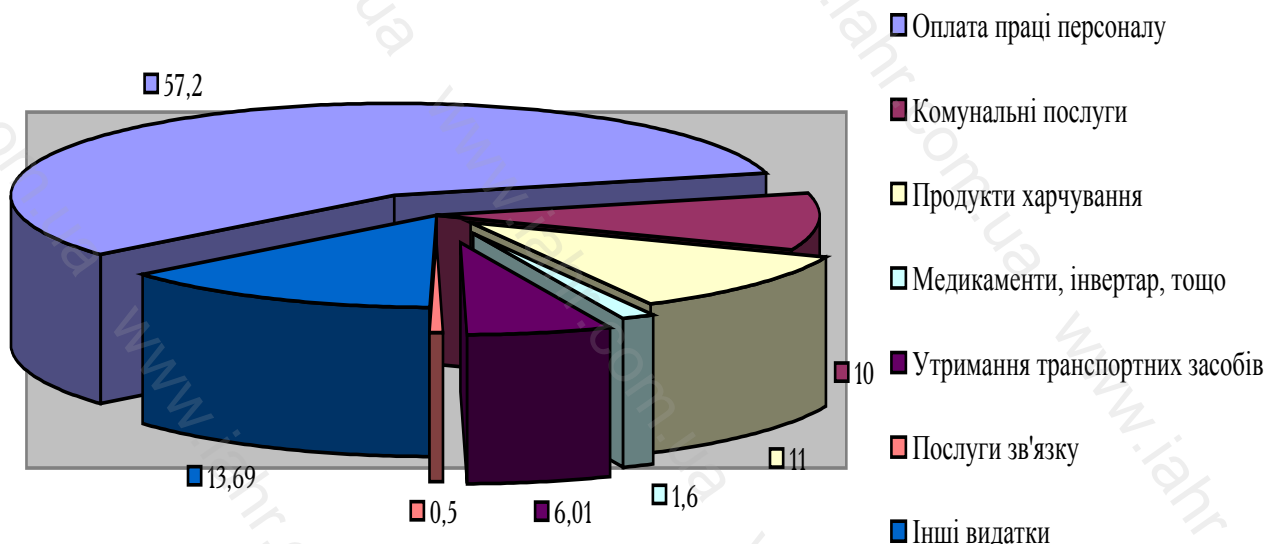
З метою найбільш коректного визначення розмірів державних видатків на утримання установ попереднього ув'язнення доцільно розрізняти дві категорії витрат: прямі та опосередковані витрати державного бюджету. Пряме державне фінансування установ попереднього ув'язнення здійснюється в рамках загального фінансування Державного департаменту з питань виконання покарань (**слідчі ізолятори**) та Міністерства внутрішніх справ (**ізолятори тимчасового тримання**). Опосередковані витрати включають в себе витрати за рахунок інших бюджетних джерел, які пов'язані із забезпеченням окремих аспектів діяльності установ попереднього ув'язнення, таких як, наприклад, конвоювання утримуваних, надання їм медичної допомоги. Далі розглядаються механізми фінансування цих установ окремо.

Ізолятори тимчасового тримання

Розрахунок витрат на утримання ізоляторів тимчасового тримання МВС значно ускладнюється відсутністю окремої фінансової звітності цих установ. Виділення таких витрат із загальних витрат органів внутрішніх справ з урахуванням великої чисельності ІТТ є технічно та організаційно неможливим. З урахуванням цього, в нашому дослідженні було обрано іншу модель оцінки, яка базується на використанні даних про **розміри та структуру витрат типового ІТТ у великому місті на утримання однієї особи в день** (див. **Схему 15**)⁹. Однак, для більшої коректності розрахунків загальний розмір витрат було зменшено на 25 %, оскільки, за оцінками експертів, це в більшій мірі відповідає середнім значенням для ІТТ в різних регіонах.

*СХЕМА 15 Структура витрат на утримання однієї особи в ІТТ (в середньому на добу, в типовій установі, в грн.)**

⁹ Інформація отримана під час інтерв'ю з працівниками центрального апарату МВС (жовтень 2007 р.).

* Дані Міністерства внутрішніх справ України

Середньодобова чисельність осіб, що утримувались в ІТТ, протягом 2006 року, склала 5,1 тис., а в цілому за 2006 утримувались – 272,6 тис. осіб. Відповідно до даних, наданих МВС, чисельність категорії «взятих під варту» у 2006 році складає 126,0 тис. осіб, тобто майже 50%. Інформацію щодо середньої тривалості перебування даної категорії осіб в ІТТ досить складно отримати. Відомча статистика фіксує лише чисельність осіб, що перебувають в ІТТ строком більш ніж 10 діб. В нашому дослідженні було використано оцінки експертів (адвокатів, працівників СІЗО та ІТТ, родичів та близьких ув'язнених) про середню тривалість утримання в ІТТ. На думку експертів, для проведення коректних розрахунків слід виходити з того, що середня тривалість перебування в ІТТ цієї категорії осіб складає 2 доби.

На основі цієї інформації було розраховано загальні витрати ІТТ, пов'язані із утриманням осіб, до яких застосовано взяття під вартою, які складають приблизно **20,0 млн. грн. на рік.**

Додатковими були витрати на капітальне будівництво та ремонт ІТТ. В 2006 році на ці цілі було використано **12,6 млн. грн.** (9,9 млн. грн. – загальний фонд державного бюджету, 2,7 млн. грн. – спеціальний фонд). Крім того, під час інтерв'ю з керівництвом Департаменту громадської безпеки МВС України було зазначено, що «з джерел, не заборонених законодавством України, було додатково виділено 2,0 млн. грн. на реконструкцію ІТТ».

Слідчі ізолятори

Прямі витрати

Відповідно до принципів національної бюджетної системи фінансування пенітенціарних закладів здійснюється виключно через державний бюджет. Органи місцевого самоврядування також можуть надавати фінансування, але лише в рамках спеціальних програм, наприклад, програм щодо боротьби з туберкульозом. Такий механізм фінансування

установ попереднього ув'язнення в деяких публікаціях та виступах критикується як такий, що обмежує можливості пенітенціарної системи. Не розглядаючи цю проблему окремо, зазначимо, що наше дослідження переконує у виправданості існуючої моделі фінансування.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» від 20.12.2005 р. передбачено фінансування Державного департаменту з питань виконання покарань у розмірі 1215 млн. грн., з них 1062 млн. грн. складають загальний фонд, а 152,7 млн. грн. Відносяться до спеціального фонду. Варто зазначити, що головною статтею витрат є оплата праці працівників пенітенціарної системи, на що передбачалося витратити 733 млн. грн.¹⁰ В 2007 та 2008 роках розмір бюджетних коштів, передбачених на утримання таких установ, було збільшено. Законом України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» передбачалось фінансування у розмірі 1 613 млн. грн., а Законом України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» – 2 183 млн.¹¹ Однак, таке збільшення здатне лише компенсувати зростання вартості товарів та послуг в умовах змін економічної ситуації в Україні (за деякими статтями витрат навіть не в повному обсязі), залишаючи актуальним питання недостатності державного фінансування пенітенціарної системи.

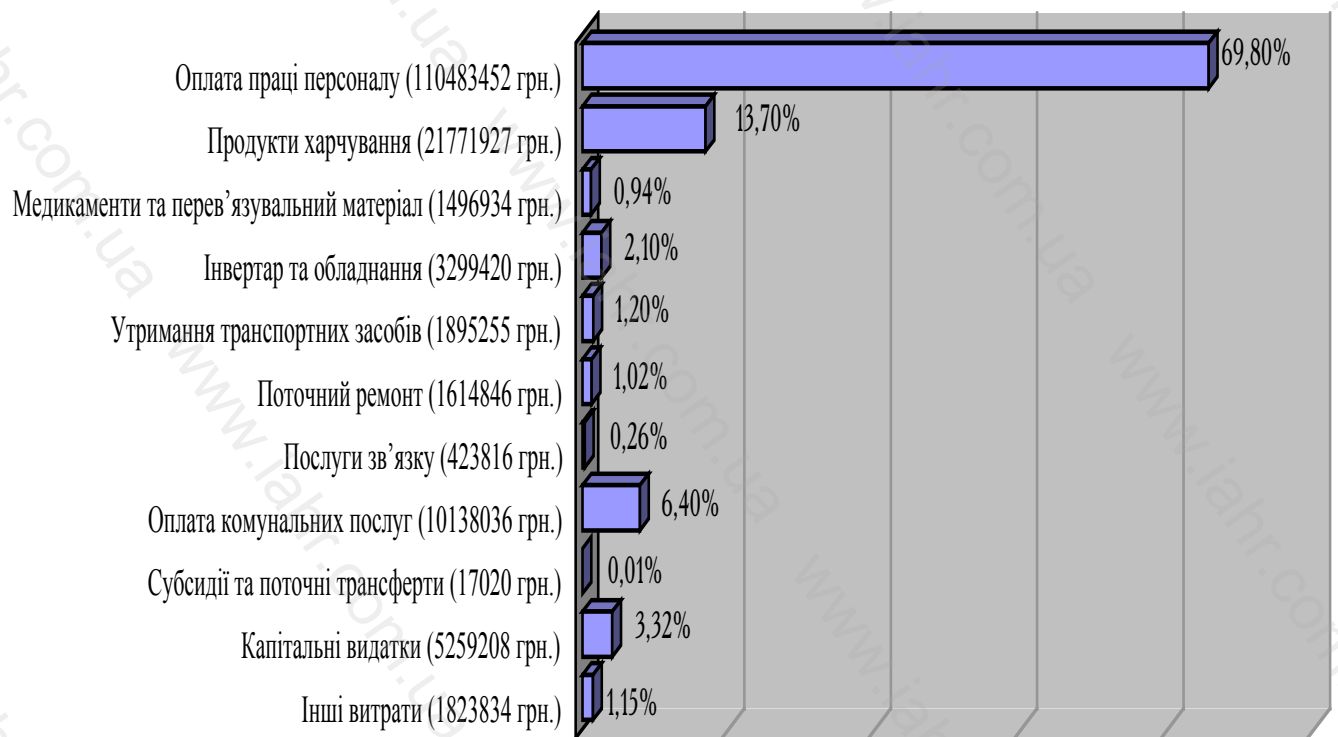
Визначити розмір витрат на утримання СІЗО на загальнодержавному рівні можливо лише на основі фінансової звітності кожного окремо взятого СІЗО, оскільки адміністрування бюджетних коштів на рівні пенітенціарної системи в цілому не передбачає фіксацію таких витрат окремо для кожного СІЗО або інших установ. В нашому дослідженні такі розрахунки було проведено на основі фінансових звітів 28 СІЗО (окрім звітності СІЗО в Кривому Розі, Житомирі, Івано-Франківську та Львові). Відповідно, для уявлення про загальноукраїнські витрати наведені далі показники мають бути підвищені щонайменше на 10%.

За нашими підрахунками загальна сума витрат на утримання СІЗО (загальний та спеціальний фонд разом) в 2006 році склала **1 582 млн. грн.**, тобто приблизно 15,0 % загального кошторису Державного департаменту України з питань виконання покарань. Розміри та структуру витрат показує **Схема 9** (про витрати окремих СІЗО див. Додаток 6).

*СХЕМА 9. Структура витрат загального та спеціального фонду (2006 р., у %)**

¹⁰ Закон України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» від 20.12.2005 р. (адреса: www.rada.gov.ua Останній доступ 21.10.2007 р.).

¹¹ Див.: Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» та Закон України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» від 20.12.2005 р. (адреса: www.rada.gov.ua Останній доступ 21.12.2007 р.).

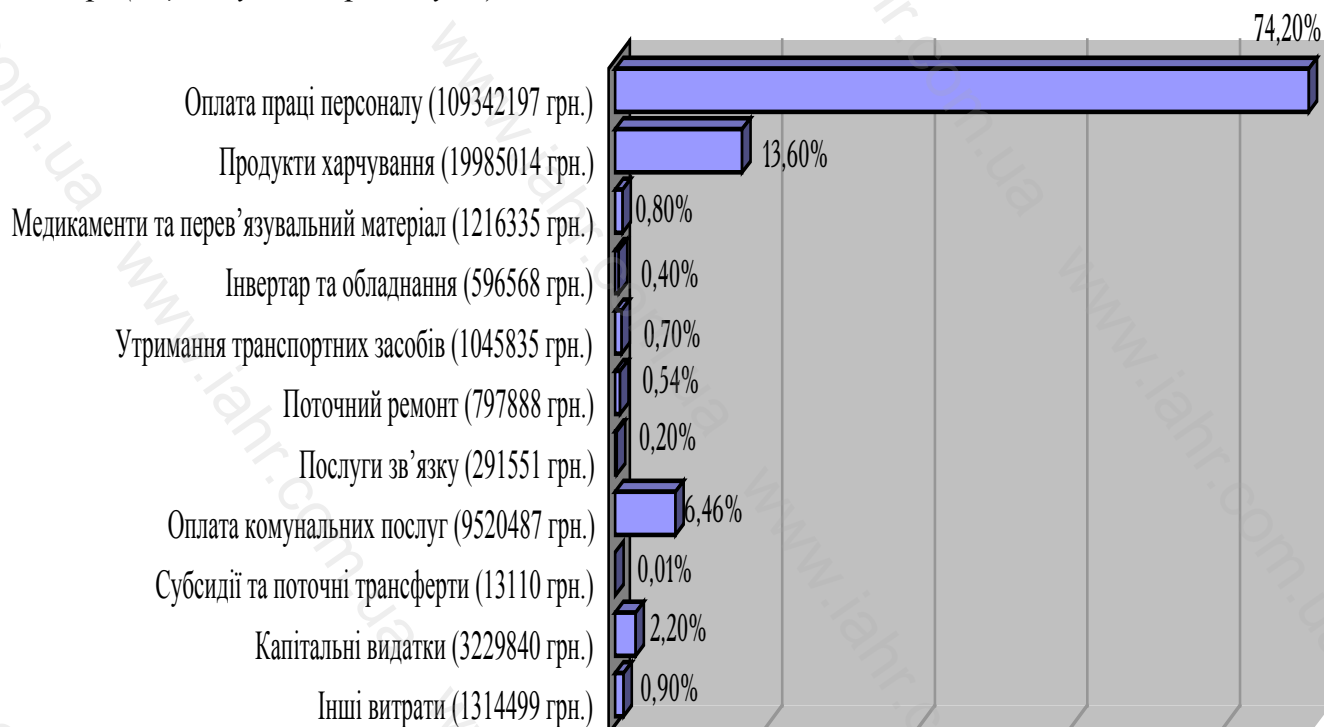

* Фінансова звітність СІЗО за 2006 рік.

Ці витрати розподіляються між загальним та спеціальним фондами, що робить доцільним порівняння розмірів та структури видатків цих фондів.

Загальний фонд забезпечує більше ніж 90 % загального фінансування СІЗО і складає **147,3 млн. грн.** Про розміри та структуру видатків із загального фонду див **Схему 10** та Додаток 7.

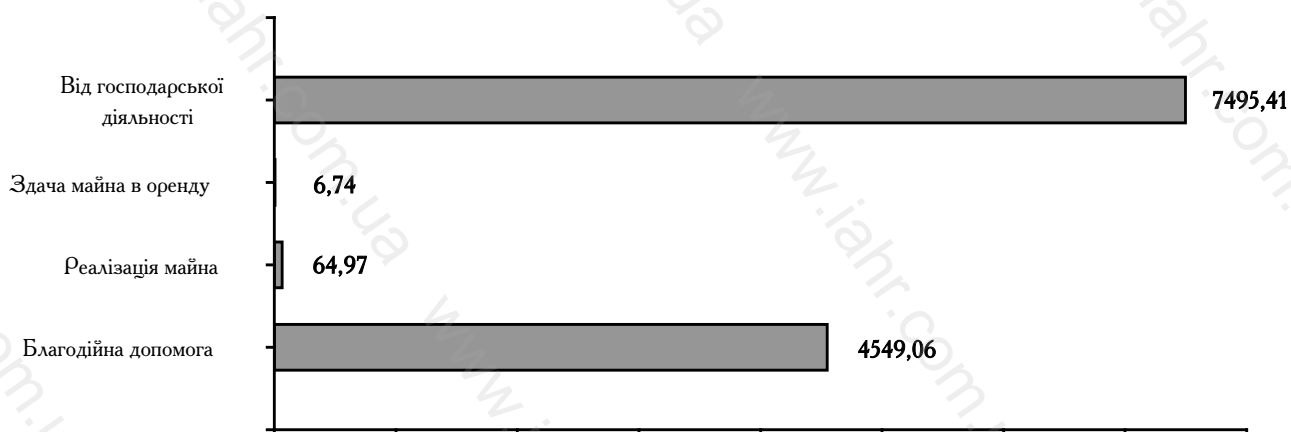
СХЕМА 10 Структура витрат на утримання СІЗО за рахунок загального фонду в 2006 р. (в цілому по Україні, у %)*

* Фінансова звітність СІЗО за 2006 рік

Формування та використання спеціального фонду. Загальний розмір ресурсів спеціального фонду в 2006 році склав **12,1 млн. грн.** Джерела надходжень розкриває **Схема 11.**

СХЕМА 11 Джерела формування спеціального фонду СІЗО в 2006 р. (тис. грн.)*

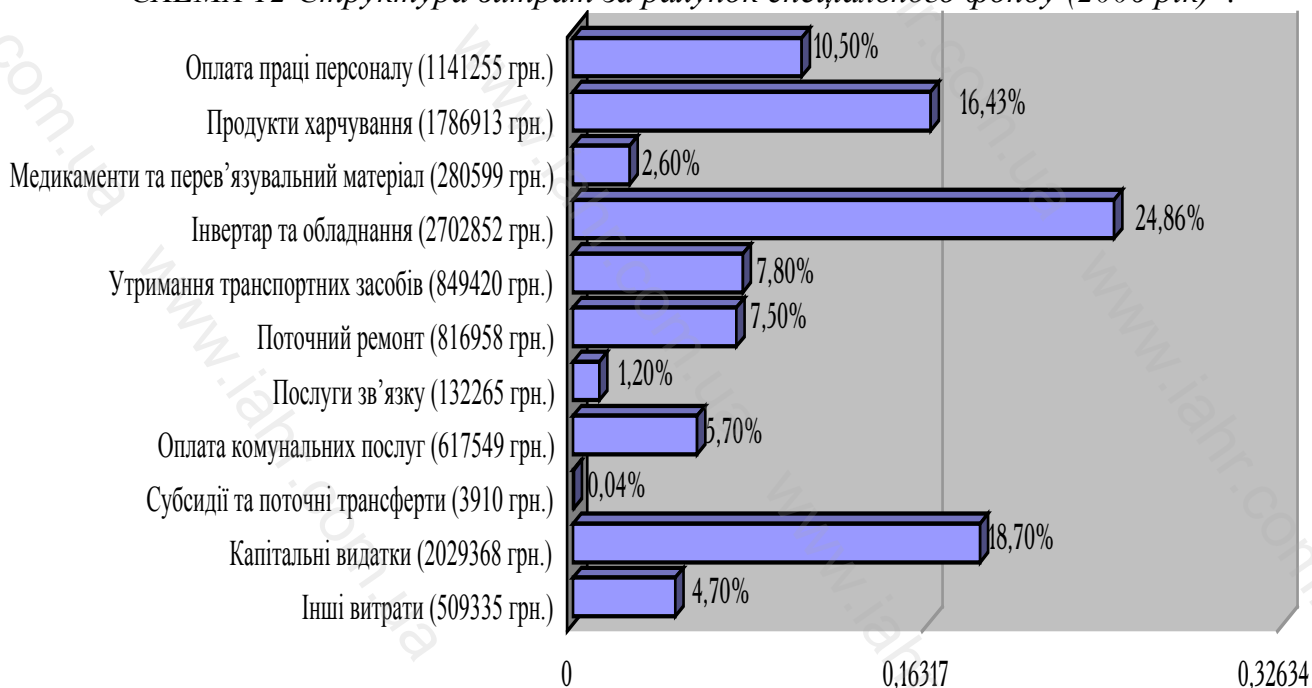

* Фінансова звітність СІЗО

Основні надходження до спеціального фонду дає господарська діяльність (7,5 млн. грн.) та отримання благодійної допомоги (4,8 млн. грн.). В окремих СІЗО існують досить суттєві відмінності (про джерела формування спеціального фонду окремих СІЗО див. Додаток 8)

Структура розподілу та використання коштів спеціального фонду суттєво відрізняється від структури розподілу та використання коштів загального фонду (див **Схему 12** та **Додаток 9**).

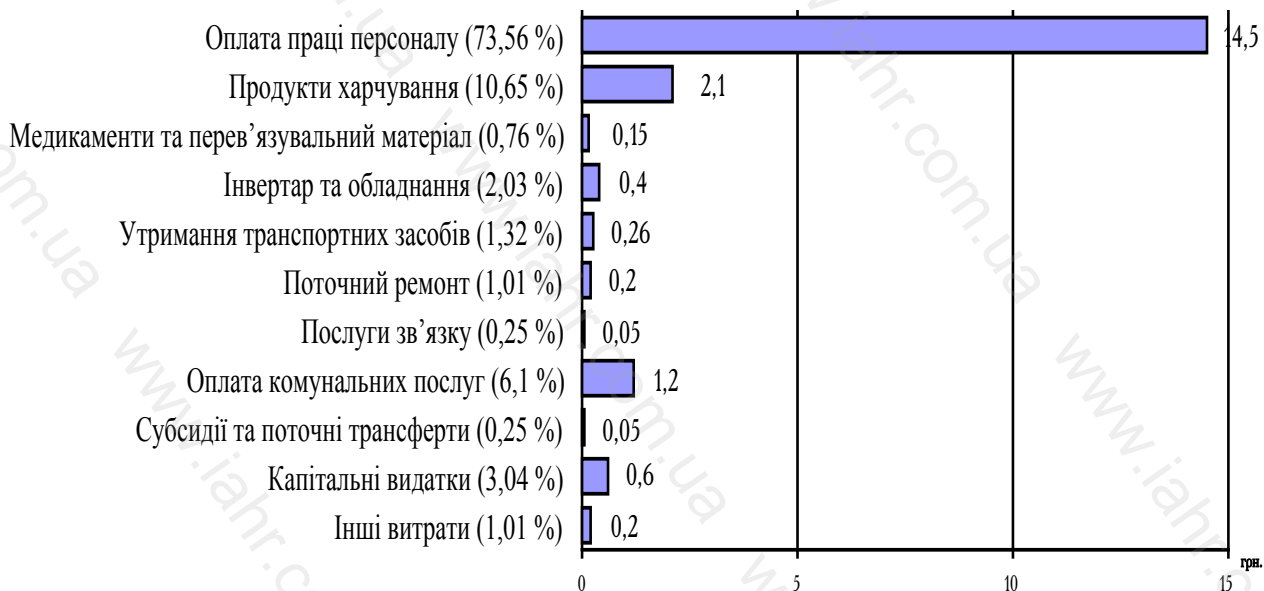
СХЕМА 12 Структура витрат за рахунок спеціального фонду (2006 рік)*.

* Фінансова звітність СІЗО за 2006 рік.

Наведені вище дані стосовно грошових видатків СІЗО характеризують фінансування системи в цілому, тобто ми не можемо говорити про те, що ці дані відображають коштовність витрат на застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту. У зв'язку з цим ці дані у повному обсязі не можуть бути покладені в основу алгоритму підрахунку відповідних витрат. Натомість, найбільш коректним наступним кроком є визначення **розміру та структури щоденних витрат на утримання під вартою однієї особи**. Слід зазначити, що цей показник зазвичай використовується в дослідженнях пенітенціарної системи, зокрема в міжнародних порівняльних дослідженнях розвитку пенітенціарних систем держав. Використовуючи дані, що були наведені вище, ми отримали розрахунок вартості утримання однієї особи як в середньому по Україні (див **Схему 13**) так і в кожному СІЗО окремо (Додаток 10).

СХЕМА 13 Структура витрат на утримання однієї особи в СІЗО в середньому по Україні в 2006 р. (в грн. на 1 день)*

* Фінансова звітність СІЗО за 2006 рік.

Результати, отримані завдяки таким підрахункам заслуговують на окремий аналіз, при цьому важливим є наступне:

- Загальна щоденна вартість утримання особи в СІЗО складає 19,7 грн. (або приблизно 4 дол. США). Для коректної оцінки цих даних слід враховувати, що потреби СІЗО на утримання підслідних та підсудних частково задовольняються шляхом централізованої закупівлі окремих видів товарів (перш за все – продуктів харчування та медикаментів), що здійснюється безпосередньо Департаментом з питань виконання покарань. Відповідно, **загальний обсяг витрат на утримання однієї особи**, обчислений за даними звітності СІЗО, має бути збільшений приблизно на 15 – 20 %, тобто складатиме **приблизно 24,0 грн. на день (або майже 5 дол. США)**. Цей показник можна визнати вражаючим, якщо його порівнювати з аналогічними показниками в інших країнах (для прикладу, Велика Британія – 166 дол., США – 65 дол., Мексика – 12,5 дол. Колумбія – 7,8 дол.)¹². Слід зазначити, що цей показник також суттєво відрізняється від показників середньої вартості утримання однієї особи в ІТТ (від 65 до 95 грн. на день). Це питання заслуговує окремої дискусії.
- Не менш вражаючим є розмір основної статті витрат – харчування ув'язнених. В середньому по Україні на харчування ув'язнених в СІЗО витрачається щоденно 3,3 грн. на одну особу. Даний розрахунок проведено з урахуванням того, що фактичні витрати складають сукупність прямих витрат з фондів СІЗО (20,3 млн. грн.) та витрат на централізовану закупівлю товарів (13,8 млн. грн.). За даними державних статистичних спостережень у цьому ж 2006 році середньодушові витрати домогосподарств на харчування в день становили 10,0 грн. на особу, хоча при цьому не враховувались продукти харчування власного

¹² Результати міжнародного порівняльного дослідження (2005 р.), проведеного Open Society Justice Initiative (www.justiceinitiative.org)

виробництва¹³. Тобто, «на волі», витрати однієї особи на одне лише харчування майже в три рази вищі. Харчування осіб, які утримуються в слідчих ізоляторах, здійснюється за нормою № 3, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 1992 року № 336 «Про норми харчування осіб, які тримаються в установах Державної кримінально-виконавчої служби України, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та інших приймальниках Міністерства внутрішніх справ». Як показують моніторингові дослідження правозахисників, адміністрація СІЗО в повному обсязі дотримується нормативів харчування, що розраховуються на основі енергетичної цінності продуктів (калорійності). Однак, в цьому контексті виникає проблема **якості харчування**. В опитуванні 2006 року, яке проводилось правозахисниками, лише 20,6 % осіб, утримуваних в СІЗО оцінили харчування як «задовільне»¹⁴.

- Загалом розмір і питома вага витрат, безпосередньо спрямованих на утримання взятих під варту осіб (харчування, медичні препарати, м'який інвентар, обладнання, тощо) знаходиться на мінімально можливому рівні (38,9 млн. грн.). Для порівняння: Законом України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» передбачено фінансування реконструкції одного з корпусів елітної лікарні «Феофанія» майже в аналогічних розмірах – 30,0 млн. грн.¹⁵

На основі добової та річної вартості утримання однієї особи в СІЗО, можна розрахувати загальні витрати протягом року на утримання осіб, які знаходились в СІЗО внаслідок обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, беручи до уваги що середньоспискова чисельність таких осіб з усього спецконтингенту СІЗО за рік складає приблизно 57,0 %. Відповідно витрати на утримання цієї категорії у 2006 році будуть складати **103,6 млн. грн.**

Опосередковані витрати

Крім прямих витрат варто звернути увагу і на деякі види бюджетних витрат, які здійснюються повністю або частково за рахунок інших бюджетних джерел.

Важливим напрямком фінансування є **конвоювання осіб, що перебувають під вартою**. Таке фінансування здійснюється за рахунок витрат Міністерства внутрішніх справ. Як видно зі **Схеми 14**, загальна кількість вивезень ув'язнених на судові засідання та на проведення слідчих дій протягом 2006 року становить 263219. Очевидно, ці переміщення

¹³ Аналітичний огляд Держкомстату «Соціально-економічне становище домогосподарств України в 2006 році. (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств)» (адреса: www.ukrstat.gov.ua Останній доступ 10.11.2007 р.)

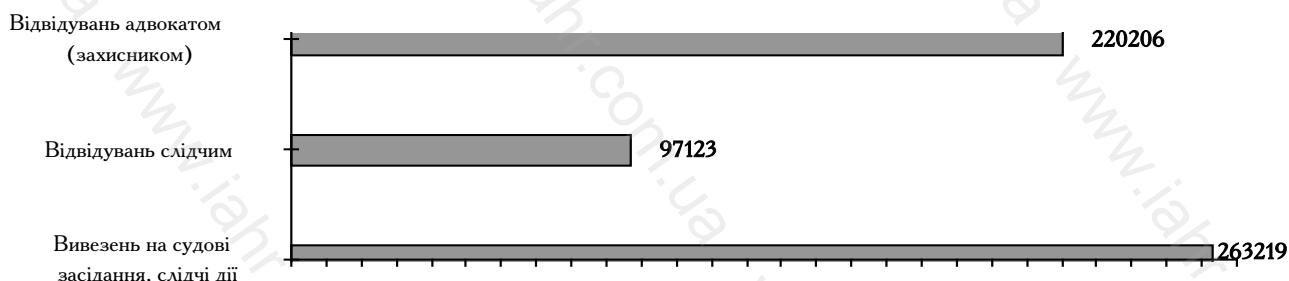
¹⁴ Моніторинг стану дотримання прав ув'язнених та засуджених осіб в Україні. / Заг.ред. Т.Яблонська. – Київ: Сфера. – 2006 - С.81.

¹⁵ Закон України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» від 20.12.2005 р. (адреса: www.rada.gov.ua Останній доступ 21.10.2007 р.)

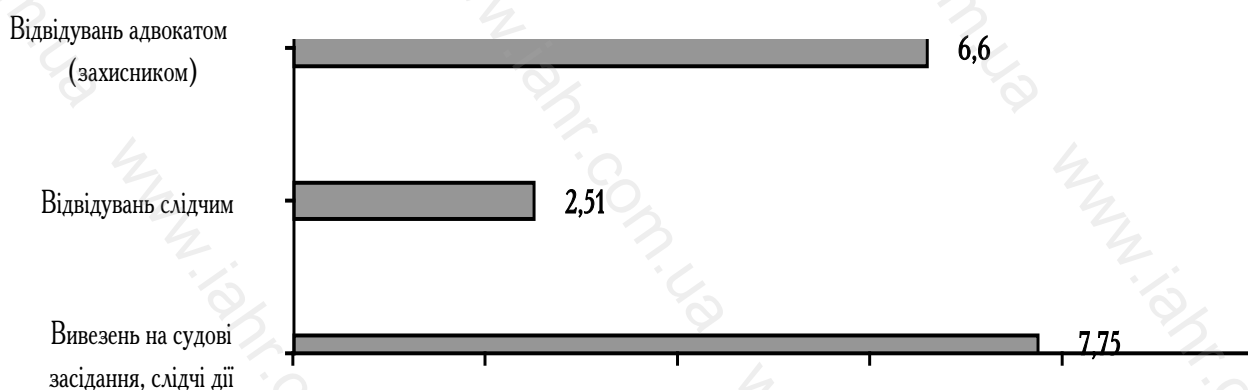
стосуються саме осіб, взятих під варту, оскільки загальна кількість випадків вибуття спецконтингенту становила 493731¹⁶.

*Схема 14 Кількість процесуальних контактів осіб, що знаходяться під вартою (протягом 2006 р.)**

Загальна кількість по Україні:

В середньому на одну особу:

* Розраховано на основі інформації отриманої від адміністрації СІЗО

За оцінками опитаних нами експертів отримати вичерпну інформацію щодо середньої вартості одного вивезення ув'язненого видається неможливим, оскільки відповідні нормативи ніколи не розраховувались. Такі витрати включають: заробітну плату співробітників, амортизацію автотранспорту, вартість паливно-мастильних матеріалів. Разом із тим, в якості приблизної мінімальної вартості одного вивезення в межах населеного пункту, виходячи з приблизних розрахунків та свідчень експертів, вважаємо за можливе прийняти в якості середнього показника суму в 30 грн., станом на 2006 рік. Відповідно, приблизна сума витрат на вивезення та переміщення ув'язнених протягом 2006 року складає – **7,2 млн. грн.**

Окрім фінансових витрат на конвоювання, експерти звернули увагу і на інші проблеми, пов'язані із забезпеченням цього заходу. Однією з

¹⁶ Звіт про кількість, склад і переміщення осіб, взятих під варту і засуджених, що утримуються в слідчих ізоляторах Державного департаменту України з питань виконання покарань за 2006 рік (Форма №17 –УВП).

найбільш суттєвих проблем, названих експертами, є проблема з організації конвоювання, яка безпосередньо впливає на терміни тримання під вартою підсудних, що складають більше половини взятих під варту. Порушення термінів судового розгляду має кілька ключових чинників, одним з яких є проблеми з доставлянням підсудних у судові засідання. Приблизно третина зривів судових засідань (30 %) відбуваються саме через об'єктивну неможливість забезпечити конвоювання підсудних¹⁷. Недокомплект конвоїрів складає приблизно 1,5 тис. осіб, однак його заповнення та збільшення чисельності стримується існуючими нормативами чисельності та переконанням в тому, що при ситуації, що склалася, їх повну зайнятість забезпечити практично неможливо. Зокрема, звертається увага на відсутність в судах достатньої кількості пристосованих приміщень для розміщення конвоюваних, а також на «хаотичність та авральність» заявок суддів на конвоювання підсудних до судового засідання. Таким чином, існує безпосередній зв'язок трьох негативних чинників: відсутність законодавчого обмеження допустимого терміну судового розгляду; недостатність належних умов та судових приміщень для становлення ефективного ланцюжка конвоювання та передачі підсудного; нестача базових ресурсів для забезпечення конвоювання (спец. транспорт, особовий склад). Ці фактори мають безпосередній вплив на тривалість перебування підсудних під вартою, та відповідно – на розмір витрат, покладених на державу та суспільство.

Самостійною та досить вагомою статтею витрат на утримання ув'язнених є **фінансування медичної допомоги**, що здійснюється як через Державний департамент з питань виконання покарань так і через Міністерство охорони здоров'я. Як свідчать дані Додатку 18, в 2006 році амбулаторна медична допомога в СІЗО була надана 347610 разів, в лікувальних закладах МОЗ – 560 разів, було госпіталізовано – 4116 осіб. За оцінками вітчизняних дослідників 74,0 % осіб, взятих під варту звертались за медичною допомогою до адміністрації установ попереднього ув'язнення¹⁸. Розрахунок витрат, спрямованих на надання медичної допомоги є технічно неможливим через відсутність коректної інформації про обсяги та собівартість отриманих медичних послуг.

¹⁷ Інформацію надано Департаментом громадської безпеки МВС України (31.10.2007 р.)

¹⁸ Яковець І.С. Застосування запобіжних заходів в Україні: сучасний стан та перспективи (результати соціологічного дослідження). - Харків: ВСПДФО Вапнярчук, -2007,- С.89.

Розділ 4. Оцінка соціальних витрат

Застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту спричиняє певні витрати не лише з боку держави, але й з боку самих ув'язнених, членів їх сімей та родичів і близьких, недержавних соціальних інститутів та громадських організацій. Ці витрати можна віднести до категорії соціальних, тобто тих, які несуть окремі особи та соціальні інститути. Такі витрати мають різний характер та цілі і тому не завжди можуть отримати чітку кількісну або якісну оцінку. Для проведення аналізу таких специфічних витрат використовувалась інформація, надана адміністрацією СІЗО. Нажаль, інформація про аналогічні витрати пов'язані з перебуванням осіб в ІТТ відсутня.

Матеріальні витрати

Витрати недержавних інститутів, що спрямовані на удосконалення пенітенціарної системи, включають різні форми благодійної допомоги у вигляді фінансових ресурсів, майна чи послуг, що надається підприємствами, установами, організаціями на реалізацію потреб СІЗО. Частина цих витрат можна виокремити на основі аналізу надходжень до спеціального фонду СІЗО. Відповідно до даних, отриманих від адміністрації СІЗО (Схема 11) в 2006 році загалом по Україні надходження до спеціального фонду у вигляді благодійної допомоги складала **4,5 млн. грн.** Основними благодійниками були суб'єкти підприємницької діяльності, а розмір одноразової благодійної допомоги в середньому коливається від 2 до 50 тис. грн. Оскільки українське законодавство не надає пільг підприємцям чи установам, що надають благодійну допомогу, це є не досить типовим явищем для українського суспільства. За оцінками опитаних нами експертів, у більшості випадків надання благодійної допомоги пояснюється «особистими обставинами та мотивами» (наприклад, в СІЗО утримується особа, що має певний зв'язок з власниками чи керівництвом підприємства-благодійника).

Значна частина благодійної допомоги не підлягає формальній фіксації, оскільки надається не в грошовій чи матеріальній формі, а, наприклад, у вигляді проведення певних заходів чи здійснення соціальної діяльності. Досить активно з СІЗО співпрацюють більшість релігійних організацій. В деяких регіонах навіть існує «конкуренція» релігійних конфесій за вплив на контингент СІЗО. Практично в кожному СІЗО за їх сприяння створено місця для відправлення релігійних обрядів, бібліотеки релігійної літератури, тощо. Загальна кількість відвідувань СІЗО представниками релігійних організацій становила в 2006 році майже 3000 разів¹⁹. Однак, для економічної оцінки таких витрат вичерпна інформація відсутня.

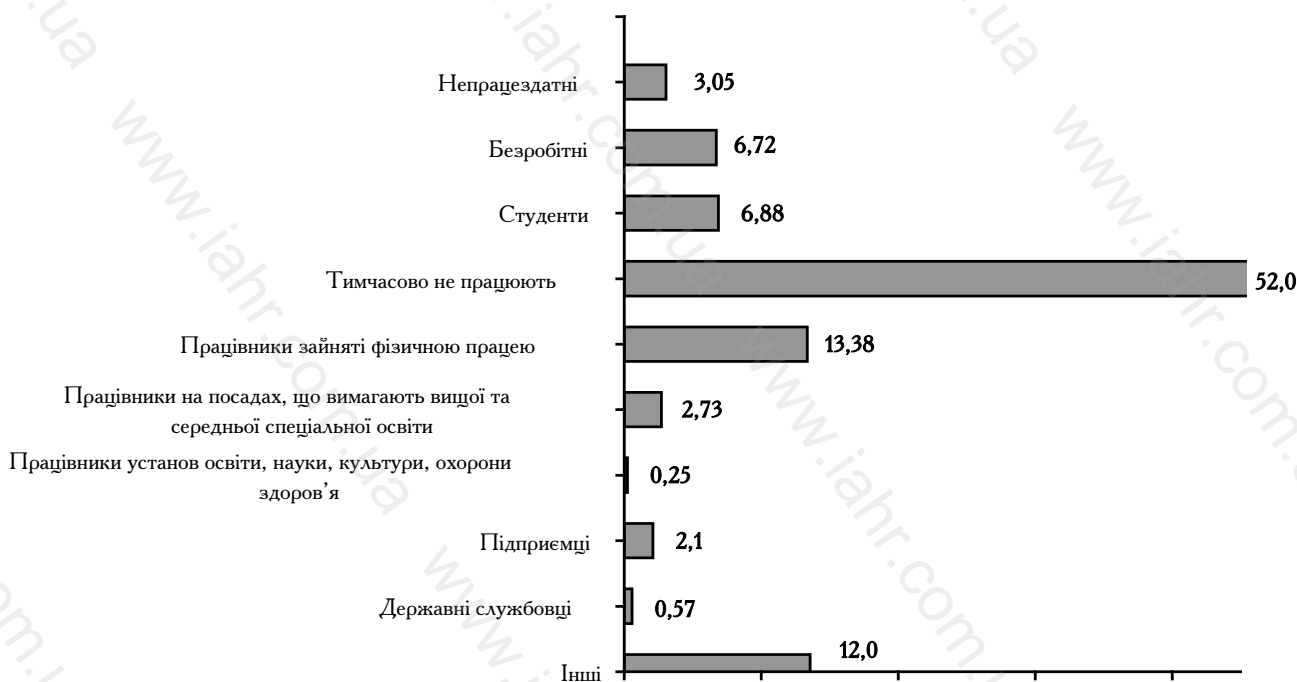
¹⁹ Довідка Державного департаменту України з питань виконання покарань «Щодо відкритості установ кримінально-виконавчої служби для громадськості, релігійних, міжнародних організацій, засобів масової інформації» (березень 2008 року).

Крім того, в СІЗО реалізуються численні проекти громадських організацій, що фінансуються за сприяння міжнародних донорів. В 2006 році, відповідно до отриманої в ході дослідження інформації, було реалізовано 27 проектів, реципієнтами яких були співробітники СІЗО та особи, що там утримуються. Зокрема, в рамках таких проектів проводилися тренінги, лекції, надавалися консультації різного характеру, проводилися медичні обстеження, розповсюджувалася літератури, тощо.

Витрати ув'язнених, членів їх сімей та родичів можуть бути класифіковані в залежності від своїх цілей наступним чином.

Втрата заробітної плати. Це один з найбільш очевидних негативних соціальних наслідків тримання під вартою особи, що перед взяттям під варту займалася регулярною трудовою діяльністю та отримувала прибуток. Втрата заробітної плати особи, що знаходиться під вартою, стосується не тільки самих ув'язнених, але й членів їх сімей, роботодавців, держави, що не отримує надходжень до бюджету у вигляді податків. Структуру попередньої зайнятості ув'язнених відображає **Схема 5** (детальніше див. Додаток 11).

*СХЕМА 5 Попередня зайнятість ув'язнених (у %) станом на 01.07.07 р.**

* Розраховано на основі інформації отриманої від адміністрації СІЗО

Показники попередньої трудової зайнятості осіб, що перебувають під вартою, свідчать про те, що основний масив ув'язнених належить до маргінальних та криміналізованих соціальних груп, оскільки майже 60 % утримуваних осіб до їх поміщення у СІЗО не працювали. Це пояснюється, зокрема, досить високим рівнем рецидивної злочинності, тобто найчастіше взяття під варту застосовується до осіб, що ведуть кримінальний спосіб життя. Однак, приблизно 20 % ув'язнених мали постійну роботу, найбільша

кількість (13,4 %) займалися фізичною працею, окрім того, 6,9 % – навчалися у вищих та середніх спеціальних навчальних закладах. За оцінками експертів, питома вага осіб, що мають постійну роботу або систематичні законні прибутки, є вищою аніж це відображає офіційна інформація, оскільки серед тих, хто формально відноситься до категорії «тимчасово непрацюючих» (а таких 52,0 %), значна частина (до третини) працюють в «сірому» секторі економіки, тобто без юридичного оформлення трудових відносин та без сплати податків від доходу. В більшості випадків такі особи працювали у сфері ринкової торгівлі, будівництва та ремонту, здійснювали сезонні сільгоспроботи, надавали побутові послуги тощо. Однак, зважаючи на відсутність коректних даних щодо цієї категорії осіб, слід виходити з того, що офіційно питома вага працюючих складає 20,0 %. Відповідно до статистичної звітності Державного департаменту з питань виконання покарань за 2006 рік (Форма № 17 – УВП) загальна кількість осіб, до яких протягом року було застосовано запобіжний захід у вигляді взяття під варту з поміщенням до СІЗО, склала 59559 осіб. Отже, чисельність категорії осіб, що мали попередню трудову зайнятість складає приблизно 12 тисяч осіб.

Для розрахунку витрат заробітної плати було використано інформацію Державного комітету статистики України про те, що середньомісячна заробітна плата в 2006 році склала 1041 грн.²⁰.

Однак, термін перебування осіб під вартою був різним. Дані, що наведені в **Схемі 6** та Додатку 3, показують, що під вартою перебували: до 2-х місяців – 48,2 % (або 5, 8 тис.), від 2 до 6 міс. – 31,4 % (3,7 тис.), від 6 до 9 міс. – 8,6 % (1,0 тис.), від 9 до 12 міс. – 5,1 % (0,6 тис.), від 1 до 1,5 року – 3,6 % (0,4 тис.), більше 1,5 року – 3,0 % (0,3 тис.). З метою обрахування втраченої заробітної плати, для кожного часового періоду було обрано середню кількість місяців утримання під вартою: до 2-х місяців – 2 місяці; від 2 до 6 місяців – 4 місяці; від 6 до 9 місяців – 7 місяців; від 9 до 12 місяців – 10 місяців; від 1 до 1,5 року – 16 місяців; більше 1,5 року – 20 місяців.

На основі цих даних було проведено розрахунок розміру заробітної плати, втраченої за період перебування під вартою за наступною схемою: кількість працюючих осіб \times середньомісячна заробітна плата \times кількість місяців перебування під вартою.

В результаті було підраховано, що загальна сума заробітної плати, яка була втрачена в результаті перебування осіб під вартою у 2006 році, склала 55, 5 млн. грн.

Витрати ув'язнених в СІЗО (на придбання товарів та послуг) не можуть однозначно відноситись до додаткових, оскільки перебуваючи «на волі» ув'язнені особи несуть аналогічні витрати для забезпечення власної життєдіяльності. Про розміри таких витрат загальне уявлення дає Додаток 12. За 2006 рік в СІЗО було реалізовано товарів на загальну суму 3,4 млн. грн., в середньому 131,5 грн. на 1 особу. Можливість придбання товарів

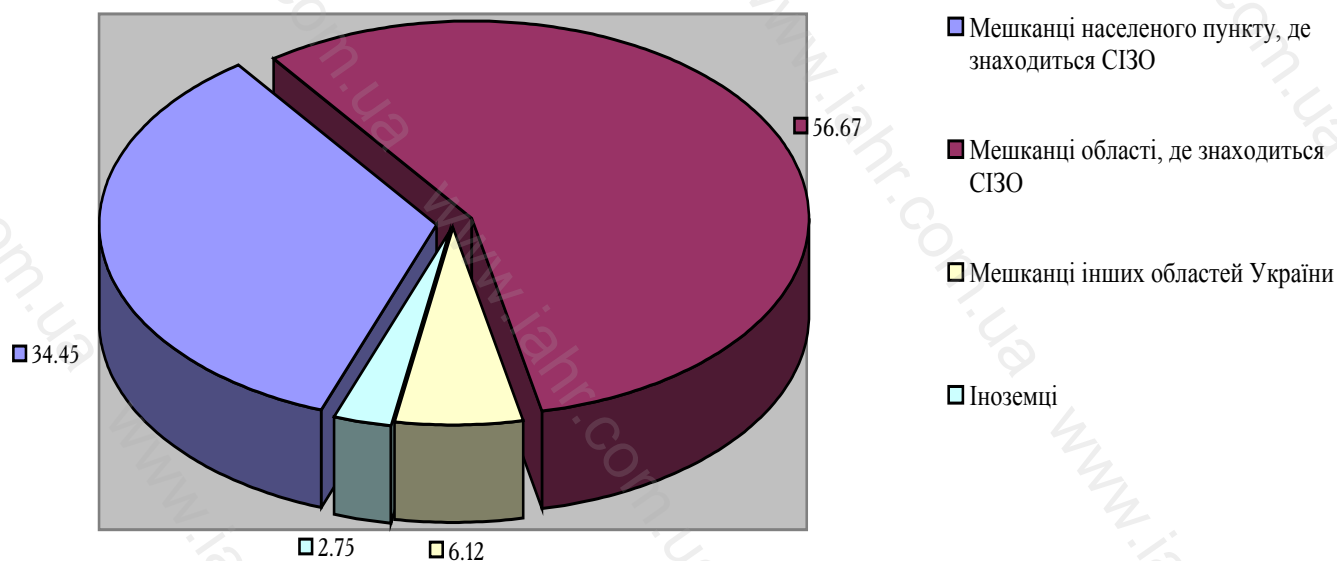
²⁰ Аналітичний огляд Держкомстату «Витрати і ресурси домогосподарств України в 2006 році. (за даними вибіркового обстеження домогосподарств)» (адреса: www.ukrstat.gov.ua Останній доступ 10.11.2007 р.).

мають лише ті ув'язнені, які мають особові рахунки. Їх кількість станом на 01.01.2007 р. складала 6,5 тис. осіб, тобто менше 20 % від загальної кількості ув'язнених. Залишок коштів на цих рахунках складає 0,64 млн. грн., тобто середній залишок на особовому рахунку – 126 грн. (детальніше див. Додаток 13)

Витрати, пов'язані з відвідуваннями ув'язнених в СІЗО. Українське законодавство надає родичам та близьким ув'язнених досить широкі можливості для збереження мінімальних соціальних контактів з цими особами. Наше дослідження показує, що за 2006 рік відбулося 77925 побачень ув'язнених з рідними та близькими, тобто в середньому на 1 особу – 2,68 (в розрахунку на середньоспискову чисельність) або 1,2 (в розрахунку на кількість «знову заарештованих»). Детальна інформація міститься в Додатку 14. Реальна частота контактів, очевидно, більша, оскільки родичі та близькі ув'язненого досить часто мають процесуальний статус представника обвинуваченого, що дозволяє їм мати додаткові побачення.

Підтримання соціальних контактів з особами, що утримуються в СІЗО викликає певні витрати (як прямі так і опосередковані). Оцінити їх в повному обсязі практично неможливо, але можливо провести розрахунки окремих категорій витрат, наприклад, транспортних витрат членів сімей. Для такого розрахунку всіх ув'язнених слід розділити на три категорії в залежності від місця їх проживання: а) мешканці населеного пункту, де знаходиться СІЗО; б) мешканці інших населених пунктів цієї ж області, в) мешканці інших областей. Іноземці з метою більш коректної оцінки не враховуються. Співвідношення цих категорій показує **Схема 17** (для більш детальної інформації див. Додаток 15).

*Схема 17 Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: місце проживання (у %) станом на 01.07.2007 р.**

* Розраховано на основі інформації отриманої від адміністрації СІЗО

Кожна з цих категорій осіб несе витрати у різному розмірі, який визначається не лише місцем проживання сім'ї та родичів, але й кількістю осіб, що відвідують ув'язненого, наявністю у цих осіб пільг щодо користування транспортом, місцем розташування установи. Під час опитування родичів та близьких ув'язнених з'ясувалось ситуація стосовно обсягів витрат, які вони зазвичай несуть при відвідуванні СІЗО. Отримані результати мають лише орієнтовний характер, але можна стверджувати, що в середньому витрати на одне відвідування у 2006 році склали: а) для мешканців населеного пункту, де знаходиться СІЗО – 10 грн., б) для мешканців інших населених пунктів цієї ж області – 30 грн., в) для мешканців інших областей – 100 грн.

Для найбільш коректного розрахунку загальної суми витрат на транспорт у зв'язку з відвідуванням СІЗО, логічно припустити, що середня частота відвідувань залежить від місця проживання рідних та близьких у відношенні до місця розташування СІЗО. У зв'язку з цим в нашому розрахунку в якості базового показника було використано загальну кількість «знову заарештованих», яка була зменшена на кількість іноземців та розподілена на територіальні групи: а) мешканці населеного пункту, де знаходиться СІЗО – 34,3 тис.; б) мешканці інших населених пунктів цієї ж області – 19,9 тис.; в) мешканці інших областей – 3,8 тис.

Проведений розрахунок показує, що загальні витрати склали:

- а) для жителів населеного пункту, де знаходиться СІЗО – 0,4 млн. грн.,
- б) для жителів інших населених пунктів цієї ж області – 0,6 млн. грн.
- в) для жителів інших областей – 0,6 млн. грн.

Загальна сума витрат на транспорт у зв'язку з відвідуванням рідними та близькими ув'язнених в СІЗО склала 1,6 млн. грн.

Вартість передач ув'язненим. Передачі мають важливе значення в житті та побуті ув'язнених. Протягом останніх років в Законах України «Про державний бюджет України» зберігається норма про призупинення дії обмежень щодо кількості передач протягом місяця, які може отримувати особа, що знаходиться під вартою²¹. Оцінюючи цю норму окремі експерти вбачають в цьому не стільки прагнення «гуманізувати» пенітенціарну систему, скільки намагання держави перекласти частину витрат з утримання ув'язнених на їх рідних та близьких. У 2006 році існували обмеження не лише щодо предметів, які можуть входити до складу передачі, але й щодо її ваги (до 20 кг). З 2008 року допустима вага передачі не обмежується. Зазвичай до складу передачі переважно входять продукти харчування тривалого зберігання (консерви, концентрати, чай, кава, кондитерські вироби), тютюнові вироби, предмети гігієни тощо. Для розрахунку вартості передачі, під час опитування експертів та родичів ув'язнених ставились питання щодо складу та вартості «звичайної передачі» та витрат, які пов'язані з її транспортуванням до СІЗО. Виходячи з отриманих даних, було

²¹ Див, наприклад: Закон України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» від 20.12.2005 р. (адреса: www.rada.gov.ua Останній доступ 21.10.2007 р.).

підраховано, що середня вартість «звичайної передачі» складає 150 грн., а середню вартість витрат на транспортування однієї передачі до СІЗО складає 10 грн. Слід зазначити, що за оцінками опитаних, у 2007 році розмір таких витрат збільшився на 30 – 50 %.

Загальна кількість передач, отриманих особами, що перебували у СІЗО в 2006 році склала 374336, тобто в середньому на 1 особу – 11,1 передачі. Існують суттєві відмінності в середній кількості передач на 1 особу в окремих СІЗО (від 24,07 до 1,73), чому досить складно знайти пояснення. Очевидно, велике значення має склад ув'язнених та територіальне розміщення пенітенціарних установ в регіонах. Експерти неоднозначно оцінюють соціальні наслідки відсутності обмежень в отриманні передач. З одного боку, це дозволяє підтримувати соціальні зв'язки з близькими та рідними, поліпшує умови перебування в СІЗО, а з іншого боку – значна частина ув'язнених взагалі не отримує передачі або отримує їх надто рідко та з досить «бідним» вмістом. Це приводить до посилення соціальної диференціації ув'язнених, створюючи умови для відчуження певних категорій ув'язнених та ставлячи їх у залежність від інших осіб. В наслідок цього значно погіршуються соціально-психологічні умови перебування окремої особи під вартою.

Виходячи з експертної оцінки середньої вартості «звичайної передачі» та загальної кількості отриманих передач протягом 2006 року було проведено розрахунок витрат, понесених близькими та рідними утримуваних осіб. Вони склали 53, 2 млн. грн. Однак, ці витрати стосуються усіх категорій осіб, що утримуються в СІЗО. Тому ці дані були скориговані з урахуванням питомої ваги осіб, до яких було застосовано запобіжний захід у вигляді взяття під варту (57 %). З урахуванням цього **відповідні витрати близьких та рідних осіб, щодо яких було застосовано запобіжних захід у вигляді взяття під варту, склали 30,3 млн. грн.**

Слід звернути увагу на те, що при цьому адміністрація установ несе додаткові витрати, пов'язані з реалізацією ув'язненою особою свого права на отримання передач, які досить важко розрахувати. Наприклад, наше дослідження показало, що 129 працівників СІЗО в 2006 році були зайняті виключно прийманням та контролем змісту передач, а у 2007-2008 роках їх кількість зростає.

Додаткові витрати на правовий захист (компенсація додаткових витрат адвокатів). На цю статтю витрат звертають увагу як родичі ув'язнених так і адвокати. Як правило, вартість послуг адвоката у випадках застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту зростає в середньому на 10–15 %. Ці витрати поділяються на дві групи: а) витрати на вирішення правових питань, пов'язаних із застосуванням запобіжного заходу (наприклад, складання та подання клопотання про зміну запобіжного заходу); б) витрати, пов'язані з відвідуванням клієнта в СІЗО.

Коректний розрахунок таких витрат можливий лише за умови точних даних про кількість осіб, що користуються послугами адвоката. За результатами кількох українських досліджень про стан надання правової

допомоги у кримінальних справах можна зробити припущення про те, що послугами адвокатів (без урахування захисників за призначенням) користується приблизно 30 % осіб, до яких застосовується запобіжний захід у вигляді взяття під варту і які утримуються в СІЗО²². Тобто, у 2006 році послугами адвокатів користувалися приблизно 18 тисяч осіб, які утримувалися в СІЗО на підставі обрання до них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту. Адвокат може виконувати різний обсяг роботи для захисту інтересів свого клієнта, але мінімально необхідним є подання клопотань про заміну запобіжного заходу. Результати проведених в ході дослідження опитувань адвокатів свідчать про те, що мінімальна вартість мінімально необхідних послуг захисника у таких випадках складає 200 грн. Цей показник було використано в якості базового для наших розрахунків, в результаті яких було встановлено, що **загальні витрати на оплату додаткових мінімально необхідних послуг адвоката у зв'язку із наданням правової допомоги особам, які утримуються під вартою, складають 3,6 млн. грн.**

Окрім цього, адвокат зазнає додаткових витрат на відвідування клієнта в СІЗО, відшкодування яких так само покладаються на клієнта. Як показують дані **Схеми 14** та Додатку 17 протягом 2006 року в СІЗО зафіксовано 220206 відвідувань утримуваних осіб адвокатами. Опитування адвокатів свідчить, що такий візит може тривати кілька годин, тобто мінімальна вартість відвідування з урахуванням мінімальної погодинної оплати роботи адвоката складатиме близько 100 грн. Слід враховувати і те, що в значній частині випадків процесуальний статус представника обвинуваченого мають родичі та близькі ув'язненого. Тому, ґрунтуючись на оцінках експертів, розрахункова вартість відвідування клієнта адвокатом в СІЗО була зменшена на 50 % (до 50 грн.).

Відповідно, розмір додаткових витрат, пов'язаних з відвідуванням адвокатом клієнта у СІЗО, загалом по Україні за 2006 рік склав 7,9 млн. грн.

Таким чином, сумарні додаткові витрати ув'язненої особи на правову допомогу загалом по Україні протягом 2006 року склали 11, 5 млн. грн.

«Корупційні» витрати належать до найбільш латентних, вартісна оцінка яких в нашому дослідженні не могла бути проведена достатньо коректно. Однак, заперечення наявності підстав для існування такого явища в умовах надзвичайного розповсюдження корупційних відносин в Україні²³ виглядають сумнівно. Під час дослідження нами були встановлені певні опосередковані ознаки наявності «корупційних» витрат. В окремих інтерв'ю з працівниками СІЗО та ІТТ визнавалося, що кожного року мають місце звільнення працівників, які, використовуючи відомчу термінологію, «мали

²² Наприклад див: Моніторинг стану дотримання прав ув'язнених та засуджених осіб в Україні./ Заг.ред. Т.Яблонська. – Київ: Сфера. – 2006 - С.67

²³ Див. Корупція в Україні: аналіз природи та причин./ Буроменський М.В. Сердюк О.В. та інші. – Київ.- 2005. – 87 с.

недозволені зв'язки з особами, що перебувають під вартою». В опитуванні осіб, що утримуються в СІЗО, яке проводилось українськими правозахисниками в 2006 році і результати якого нами визнаються методично коректним (на відміну від багатьох інших «моніторинів правозахисників»), було встановлено, що лише 25,4 % опитаних ув'язнених визнали, що рівень корумпованості персоналу СІЗО є низьким (15,4 % погодилися з тим, що «корупція відсутня», а 9,9 % зазначили, що існують «лише поодинокі випадки корупції») ²⁴. Навіть враховуючи «природне» бажання ув'язнених перебільшувати негативи свого перебування в СІЗО, в цих даних можна вбачати констатацію реального існування проблеми специфічних форм корупційних відносин між ув'язненими (їх родичами та близькими) та персоналом СІЗО, що, відповідно, призводить до значних додаткових економічних витрат.

Нематеріальні або «людські» витрати

«Людські» витрати включають численні негативні наслідки, які створює утримання під вартою для здоров'я, соціально-психологічного самопочуття та системи соціальних зв'язків особи. Ці витрати, головним чином, мають якісну природу і не можуть бути охарактеризовані за допомогою вартісних показників. Однак, без їх урахування характеристика соціально-економічних витрат, пов'язаних з утриманням під вартою, буде невичерпною, оскільки вони характеризують витрати найголовнішого соціального капіталу – людського.

Смертність та захворюваність серед ув'язнених. Найбільш очевидні людські витрати вимірюються показниками захворюваності та смертності ув'язнених. Як свідчать дані, наведені у Додатку 18, у 2006 році за амбулаторною медичною допомогою в СІЗО звертались 347610 разів, до лікувальних закладів МОЗ – 560 разів, було госпіталізовано – 4116 осіб. Якщо ці дані порівнювати зі статистикою надання медичних послуг в середньому населенню України, то частота надання медичних послуг в пенітенціарних установах є дещо вищою.

Інформація про смертність в установах попереднього ув'язнення є досить суперечливою. Деякі представники правозахисних організацій намагаються побудувати загальну картину шляхом перекручування окремих фактів. У зв'язку з цим важливо дотримуватись коректної інтерпретації наявних даних. Протягом останніх років смертність в лікувальних закладах при СІЗО складає 45 – 60 осіб на рік, наприклад, в 2005 році в СІЗО померли 159 осіб ²⁵. Приблизно на такому ж рівні цей показник залишався і в 2006 році. Загальний коефіцієнт смертності серед ув'язнених в 2005-2006 роках складав – приблизно 5,0 (тобто 5 смертей на 1000 осіб). За даними державних статистичних досліджень коефіцієнт смертності в Україні в 2006 році складав

²⁴ Моніторинг стану дотримання прав ув'язнених та засуджених осіб в Україні. / Заг.ред. Т.Яблонська. – Київ: Сфера. – 2006 - С.81

²⁵ Інформація отримана під час інтерв'ю з працівниками центрального апарату Державного департаменту України з питань виконання покарань (серпень - жовтень 2007р.).

16,2, тобто 16,2 смертей на 1000 осіб. Слід враховувати, що це сумарний коефіцієнт, до якого входить і дитяча смертність (10,1 померлих у віці до 1 року)²⁶. Тобто, коефіцієнт смертності населення у віці старше 1 року - 6,2. Однак, на цій підставі некоректним буде твердження про те, що смертність в СІЗО є нижчою, ніж в середньому по Україні, оскільки в структурі спецконтингенту питома вага осіб старших вікових груп (56 років і старше) не перевищує 5 %, тоді як в цілому по Україні питома вага цієї вікової групи складає 32 %²⁷. Відповідно, існують підстави для висновку, що в умовах перебування в установах попереднього ув'язнення ризику природних смертей суттєво збільшуються (через загострення хронічних хвороб, психологічні стреси та навантаження, тощо).

Соціальна ізоляція. Взяття особи під варту базується на необхідності її ізоляції від суспільства та припиненні звичних для неї соціальних зв'язків. Застосування цього запобіжного заходу має суттєві соціальні наслідки, які досить часто не відповідають тим процесуальним завданням, заради яких застосовується соціальна ізоляція особи. За даними нашого дослідження найбільш важким випробовуванням для особи, взятої під варту, є її ізоляція від сім'ї та рідних. Статистика свідчить, що 27,24 % ув'язнених перебувають у шлюбі; 18,6 % – розлучені; 54,16 % – неодружені (незаміжні); приблизно третина ув'язнених (34,4 %) має дітей (детальніше див. Додаток 20). Перебування батька, а 96 % ув'язнених саме чоловіки (див. Додаток 24), за ґратами призводить до різкого погіршення матеріального становища його родини, яке супроводжується появою додаткових витрат для рідних та близьких. Численні дослідження показують, що соціальна ізоляція батька має негативні наслідки і для процесів соціалізації його неповнолітніх дітей. Нажаль, в Україні відсутні відповідні фахові дослідження впливу на соціальний та психічний розвиток неповнолітньої дитини факту перебування одного з її батьків під вартою.

Приниження соціального статусу. Більшість осіб, до яких застосовується взяття під варту, на фоні соціальної ізоляції, відчувають зміни фактичного та оціночного соціального статусу. Особливо це стосується тих, хто вперше потрапляє за ґрати, та належить до «благополучних» соціальних категорій. Частина з них втрачає роботу навіть у випадках припинення щодо них кримінального провадження або визнання їх невинуватості. Тривала ізоляція від ринку праці зменшує їхні шанси знайти гідні можливості для наступного працевлаштування. В деяких випадках особа отримує певне негативне «соціальне тавро», яке стає перешкодою в налагодженні нормальних соціальних зв'язків у майбутньому. За оцінками опитаних нами експертів, втрата окремих параметрів соціального статусу відбувається приблизно у 15 % осіб, до яких застосовується взяття під варту.

Приниження людської гідності та погіршення соціально-психологічного самопочуття. В останні роки в установах попереднього

²⁶ Оперативна інформація Держкомстату «Природний рух населення України в 2006 році» (адреса: www.ukrstat.gov.ua Останній доступ 10.11.2007 р.)

²⁷ Експрес-інформація Держкомстату № 138 «Склад постійного населення України за статтю та віком на 01.01.2007» (адреса: www.ukrstat.gov.ua Останній доступ 01.12.2007 р.)

ув'язнення відбулись суттєві зміни щодо умов утримання, які все більше наближаються до відповідності мінімальним вимогам та стандартам у цій сфері. За офіційною інформацією, відомчим стандартам МВС відповідають умови утримання в 85 % ІТТ²⁸. Однак, не зважаючи на це, практично завжди людина потрапляє в умови, які кардинально резонують зі звичайними умовами існування, гідними для людини. Так, до 20 % осіб, що утримуються в СІЗО, перебувають в умовах «критичної переповненості» установ, яка супроводжується численними ризиками та створенням умов для приниження гідності людини. Особливо важливо враховувати, що в цілому умови утримання в СІЗО та ІТТ є набагато гіршими, ніж в установах виконання покарань, що нівелює саму природу взяття під варту як запобіжного заходу, який застосовується щодо осіб, вина яких у скоєнні злочину ще не встановлена.

Криміналізація поведінки (кримінальне зараження). Основний соціально-психологічний фон в місцях попереднього ув'язнення визначається криміналізованими стандартами поведінки, що пояснюється домінуванням осіб з кримінальним минулим (60 – 65 %) у складі ув'язнених. Численними проявами такого явища є: переважно негативні стереотипи сприйняття персоналу СІЗО, використання кримінального жаргону, застосування норм кримінальної субкультури, існування елементів кримінальної стратифікації ув'язнених, тощо. Кримінологічні дослідження свідчать про безпосередній вплив перебування в такому середовищі на ймовірність «криміналізації» особи. Особливо вразливою категорією для цього чинника є молодь. За даними нашого дослідження, 5,5 % спискового складу спецконтингенту СІЗО – неповнолітні, а ще приблизно 40 % – молодь віком до 30 років (див., Додаток 23 та Додаток 24). Ця категорія є найбільш вразливою, оскільки рівень її соціального неблагополуччя (безробіття, розрив між соціальними чеканнями та можливостями, тощо) є найбільш високим. Моніторинг СІЗО, проведений правозахисниками в 2006 році, свідчить, що більша частина випадків прояву насильства у відносинах між ув'язненими в СІЗО стосується саме молодшої вікової категорії, хоча в останні два-три роки відзначається певне зниження кількості проявів насильства для цієї категорії утримуваних осіб²⁹. Ці висновки підтверджуються й оцінками, отриманими в процесі інтерв'ю з працівниками СІЗО та ІТТ.

Окремо треба відмітити і **«людські» витрати, які несе персонал та працівники СІЗО та ІТТ**, що пов'язані саме зі специфікою їх роботи та здебільшого стосуються завдання шкоди здоров'ю, соціально-психологічному самопочуттю особи, системі її соціальних зв'язків та цінностей. Одним із проявів негативного впливу, якого зазнають працівники пенітенціарних установ є досить високий рівень трудової мобільності персоналу, спровокований високим навантаженням та психологічним тиском, які не компенсуються належною оплатою праці.

²⁸ Інформація отримана під час інтерв'ю з працівниками центрального апарату МВС (жовтень 2007р.).

²⁹ Моніторинг стану дотримання прав ув'язнених та засуджених осіб в Україні./ Заг.ред. Т.Яблонська. – Київ: Сфера. – 2006 - С.75

Висновки та рекомендації

1. Загальний підсумок кількісних витрат, пов'язаних із застосуванням запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, у 2006 році.

Проведене нами дослідження дозволило визначити кілька типів соціально-економічних витрат, які тягне за собою застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту на стадіях досудового слідства та судового розгляду кримінальної справи. *Частині з них не можливо дати коректну кількісну (вартісну) оцінку. У зв'язку з цим, під час підсумовуючих розрахунків витрат враховувалися виключно основні та найбільш очевидні з них.*

Витрати держави:

Прямі бюджетні витрати із забезпечення та утримання СІЗО – **103,6 млн. грн.**

Додаткові витрати на конвоювання та перевезення ув'язнених – **7,2 млн. грн.**

Прямі бюджетні витрати на утримання ІТТ – **20,0 млн. грн.**

Додаткові витрати на ремонт і будівництво ІТТ – **14,6 млн. грн.**

Загалом: 145,3 млн. грн.

Суспільні (загально-соціальні) витрати:

Витрати недержавних інститутів – **4,5 млн. грн.**

Втрачена заробітна плата – **55,5 млн. грн.**

Витрати на відвідування ув'язнених – **1,6 млн. грн.**

Витрати на передачі ув'язненим – **30,0 млн. грн.**

Додаткові витрати на правову допомогу – **11,5 млн. грн.**

Загалом: 103,1 млн.

2. Оцінка витрат

- Співмірність витрат держави та ув'язнених (їх рідних та близьких) загострює проблему доцільності широкого застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, оскільки свідчить про надмірність пов'язаних з ним соціальних витрат, що фактично перетворює цей запобіжний захід у інструмент покарання осіб, винність яких не встановлена або не пропорційна тим тяготам, яких вони зазнають.
- Обмежені розміри прямих витрат держави на утримання СІЗО та ІТТ свідчить про фактичну неспроможність держави забезпечити такі умови тримання під вартою, що не принижували б гідність людини та відповідали сучасним стандартам пенітенціарної системи.
- Поширеність недоліків та зловживань в діях працівників правоохоронних органів та судів при застосуванні запобіжного заходу у вигляді взяття під варту ставить під сумнів виправданість більшої

частини витрат пов'язаних із ним. За нашими розрахунками, до категорії невинуватених можуть бути віднесені до 20 % сьогоденних витрат із забезпечення утримання під вартою, тобто приблизно 26,3 млн. грн. бюджетних коштів та 21,0 млн. грн. загально-соціальних витрат. Для порівняння: у 2006 році приблизно стільки ж становила загальна сума витрат на харчування ув'язнених в СІЗО.

- Надмірність витрат пояснюється здебільшого недоліками функціонування системи кримінальної юстиції: відсутність чітко формалізованих, законодавчо визначених критеріїв обґрунтування необхідності застосування взяття під варту, порушення строків розгляду судових справ (недотримання принципу «розумного терміну»), відсутність спеціальних судових приміщень, обмежені можливості конвоювання ув'язнених.
- За існуючих можливостей державного бюджету України, тобто фактичної неможливості суттєвого підвищення розмірів фактичних бюджетних видатків, забезпечення особам, взятим під варту, умов, що не принижують гідність людини та відповідають міжнародним стандартам, є можливим лише у разі скорочення питомої ваги застосування взяття під варту на 30 – 40 %.

3. Рекомендації

З метою зменшення випадків застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту необхідно:

- Внести зміни до системи статистичного обліку та звітності судових і правоохоронних органів, які б забезпечували доступ до цілісної та структурованої інформації щодо застосування запобіжних заходів на всіх стадіях кримінального провадження.
- Підготувати пропозиції стосовно змін в структурі та порядку складання фінансової звітності Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства внутрішніх справ, передбачивши окрему форму фіксації фінансових показників системи СІЗО та ІТТ.
- Розробити пропозиції стосовно поступового впровадження комп'ютеризованих систем ведення статистичного обліку руху спецконтингенту в СІЗО та ІТТ.
- Внести зміни до Кримінального кодексу України в частині декриміналізації деяких діянь, що не становлять суспільної загрози.
- Встановити в Кримінально-процесуальному кодексі України обмеження допустимих строків судового розгляду справ та ліквідувати інститут додаткового розслідування.
- Підготувати концепцію механізму автоматичної (не пов'язаної із зверненням потерпілих до суду) фінансової компенсації матеріальної та моральної шкоди особам, стосовно яких безпідставно було застосовано запобіжний захід у вигляді взяття під варту.

- Забезпечити імплементацію в законодавство та правозастосовчу практику європейських стандартів застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту на основі міжнародно-правових актів, тлумачень Європейського Суду з прав людини та рекомендацій Європейського Комітету проти катувань. Серед першочергових завдань має бути вдосконалення відповідних положень Кримінально-процесуального кодексу України та Закону України «Про попереднє ув'язнення».
- Розробити модель запровадження пробації в національну пенітенціарну систему, узгодити її з принципами реформування системи запобіжних заходів, зокрема передбачити можливість використання пробації для зменшення кількості осіб, до яких застосовується взяття під варту.
- Провести інформаційні та освітні заходи щодо стимулювання більш широкого застосування правоохоронними органами та судами запобіжних заходів, альтернативних взяттю під варту.
- Розробити пропозиції стосовно удосконалення організації конвоювання взятих під варту осіб.
- Ініціювати розроблення диференційованих нормативів чисельності персоналу пенітенціарних установ (замість єдиного коефіцієнту, що визначається Законом), як додаткового механізму в умовах ймовірного скорочення чисельності спецконтингенту.
- Підготувати пропозиції стосовно розроблення концепції нормативів харчування ув'язнених з врахуванням не лише енергетичної цінності продуктів («калорійності») але й їх споживчих якостей (балансу вітамінів та мікроелементів, тощо).

Додаток 1

Склад осіб, що утримуються в СІЗО, по областях, станом на 01.01.2007 року, у %*

		Всього										
		кількість	Перебуває під слідством	Справи не розглянуті судами	Засуджені чекують набуття чинності вироку	Засуджені до довічного позбавлення волі (вироки відносно яких набрали законної сили)	Засуджені в арештних домах	Підлягають вивозу до виправних колоній	Підлягають вивозу до виховних колоній	Утримуються в установах максимального рівня безпеки в приміщеннях камерного типу	Транзитно пересильні	Інші
1	Україна	32619	16,9 %	40,1 %	26,7 %	0,4 %	0,9 %	3,1 %	0,1 %	0,8 %	3,2 %	7,8 %
2	АР Крим	1567	10,7 %	28,7 %	45 %	0,9 %	0,9 %	7,9 %	0,2 %	-	0,2 %	5,5 %
3	Вінницька	1188	14,2 %	28,2 %	10,4 %	0,3 %	1,4 %	2,4 %	0	7,3 %	3,1 %	32,7 %
4	Волинська	316	21,8 %	20,2 %	36,4 %	0,3 %	0,6 %	12,3 %	0,3 %	-	0	8,1 %
5	Дніпропетровська	3374	28,2 %	37,6 %	19,5 %	0,2 %	0,3 %	2,9 %	0,2 %	-	3,1	8 %
6	Донецька	4850	11,05 %	43,5 %	30 %	0,8 %	0,8 %	3,1 %	0,2 %	-	4,2 %	6,35 %
7	Житомирська	1056	12,1 %	29 %	12,2 %	0	1,5 %	2,2 %	0	17,6 %	0,1	25,3 %
8	Закарпатська	296	14,5 %	34,8 %	39,9 %	0,3 %	1,01 %	2,4 %	0	-	0	7,09 %
9	Запорізька	1502	14,3 %	41,6 %	29,8 %	0,6 %	0,5 %	3,3 %	0,06 %	-	5,2 %	4,64 %
10	Ів-Франківська	479	8,1 %	45,7 %	24,4 %	0,8 %	4,6 %	5 %	0,2 %	-	7,5 %	3,7 %
11	Київська	2719	24,3 %	40,2 %	24,5 %	0,4 %	0,6 %	2 %	0	-	3,3 %	4,7 %
12	Кіровоградська	714	14,3 %	29,8 %	44,1 %	0,4 %	0,6 %	2,2 %	0	-	2,2 %	6,4 %
13	Луганська	1958	25,6 %	53,1 %	13,2 %	0,5 %	1,1 %	2,2 %	0,3 %	-	0,3 %	3,7 %
14	Львівська	1284	25 %	43,1 %	12,5 %	0	1,47 %	5,2 %	0,07 %	-	7,5 %	5,16
15	Миколаївська	843	17,1 %	27,4 %	39,7 %	0,6 %	0,6 %	6,04 %	0	-	3 %	5,6 %
16	Одеська	2567	16,6 %	50,1 %	24,7 %	0,6 %	0,07 %	1,05 %	0,3 %	-	1,3 %	5,28 %
17	Полтавська	862	11,5 %	46,4 %	28,5 %	0,5 %	1,7 %	1,4 %	0	-	3,4 %	6,6 %
18	Рівненська	401	12,7 %	37,1 %	39,1 %	0,2 %	0,7 %	2,5 %	0	-	1,5 %	6,2 %
19	Сумська	641	14,8 %	21,5 %	42,9 %	0,6 %	8,6 %	3,6 %	0	-	3,6 %	4,4 %
20	Тернопільська	196	17,8 %	26 %	35,2 %	1 %	0,5 %	5,6 %	0	-	1,5 %	12,4 %
21	Харківська	2690	8,8 %	50,1 %	3,7 %	0,1 %	0,3 %	1,4 %	0	-	3,9 %	31,7 %
22	Херсонська	1165	12,3 %	40,3 %	35,2 %	0,2 %	0,7 %	2,2 %	0,1 %	-	5,3 %	3,7 %
23	Хмельницька	538	12,6 %	34,2 %	29,7 %	0	0,7 %	2 %	0	-	14,9 %	5,9 %
24	Черкаська	566	16,4 %	29 %	31 %	0,3 %	3,5 %	10,8 %	0	-	3,7 %	5,3 %
25	Чернігівська	411	19,9 %	31,1 %	30,4 %	1,4 %	1,2 %	6,1 %	0,2 %	-	0,7 %	9 %
26	Чернівецька	436	37,1 %	33,7 %	20,9 %	0,2 %	1,1 %	0,4 %	0	-	0	6,6 %

* Джерело: статистичні звіти СІЗО.

Додаток 2

**Процесуальний статус осіб, до яких застосовано
взяття під варту (підслідні, підсудні) 2006 р., у %***

		Всього утримується під вартою	Підслідні	Підсудні
		Загальна кількість		
1	Україна	18623	29,7 %	70,2 %
2	Вінницька УВП (№ 1)	504	33,5 %	66,5 %
3	Луцький СІЗО	133	51,9 %	48,1 %
4	Дніпропетровський СІЗО	1514	43,6 %	56,4 %
5	Криворізький СІЗО	710	41,4 %	58,6 %
6	Донецький СІЗО	1290	15,9%	84 %
7	Артемівський СІЗО	903	26,9 %	73,1 %
8	Маріупольський СІЗО	453	19,2 %	80,8 %
9	Житомирська УВП (№ 8)	434	29,5 %	70,5 %
10	Ужгородська УВП (№ 9)	146	29,4 %	70,5 %
11	Запорізький СІЗО	555	28,3 %	71,7 %
12	Вільнянський СІЗО	286	20,3 %	79,7 %
13	Ів-Франківський СІЗО	258	15,1 %	84,8 %
14	Київський СІЗО	1757	37,7 %	62,3 %
15	Кіровоградський СІЗО	315	32,4 %	67,6 %
16	Сімферопольський СІЗО	614	27,4 %	72,6 %
17	Луганський СІЗО	1156	18,7 %	81,3 %
18	Старобільський СІЗО	385	74 %	26 %
19	Львівський СІЗО	874	36,7 %	63,2 %
20	Миколаївський СІЗО	375	38,4 %	61,6 %
21	Одеський СІЗО	1425	21,5 %	78,4 %
22	Ізмаїльський СІЗО	290	41,7 %	58,2 %
23	Полтавський СІЗО	499	19,8 %	80,2 %
24	Рівненський СІЗО	200	25,5 %	74,5 %
25	Сумський СІЗО	233	40,7 %	59,2 %
26	Чортківський СІЗО	86	40,7 %	59,3 %
27	Харківський СІЗО	1587	14,9 %	85,1 %
28	Херсонський СІЗО	613	23,3 %	76,7 %
29	Хмельницький СІЗО	252	26,9 %	73 %
30	Черкаський СІЗО	257	36,2 %	63,8 %
31	Чернігівський СІЗО	145	43,5 %	56,5 %
32	Новгород-Сіверський СІЗО	65	29,2 %	70,8 %
33	Чернівецький СІЗО	309	52,4 %	47,6 %

* Джерело: статистичні звіти СІЗО.

Додаток 3

Термін тримання під вартою (2006 рік, у %)*

		Всього утримується під вартою	В тому числі					
		Загальна кількість	До 2-х місяців	Від 2-х до 6-ти місяців	Від 6-ти до 9-ти місяців	Від 9-ти місяців до 1-го року	Від 1-го року до 1,5 року	Більше 1,5 року
1	Україна	18623	48,2 %	31,4 %	8,6 %	5,1 %	3,6 %	3 %
2	Вінницька УВП (№ 1)	504	50,6%	25%	6,3%	3,6%	6,7%	7,7%
3	Луцький СІЗО	133	93,9%	5,2%	0,75%	0%	0%	0%
4	Дніпропетровський СІЗО	1514	41,5%	41%	12,8%	2,7%	0,9%	0,9%
5	Криворізький СІЗО	710	78,8%	16%	3,6%	1,1%	0,3%	0%
6	Донецький СІЗО	1290	33,6%	46,5%	7,8%	4,5%	3,4%	4%
7	Артемівський СІЗО	903	47,5%	44,6%	1,9%	2,4%	1,2%	2,2%
8	Маріупольський СІЗО	453	48,8%	35,7%	5,1%	4,6%	4,6%	1,1%
9	Житомирська УВП (№ 8)	434	46,3%	30,8%	10,8%	4,4%	5,1%	2,5%
10	Ужгородська УВП (№ 9)	146	57,5%	24,6%	17,8%	0%	0%	0%
11	Запорізький СІЗО	555	60%	24,5%	9,2%	3,2%	2,2%	0,9%
12	Вільнянський СІЗО	286	57,6%	31,8%	9,8%	1,7%	1,4%	0,3%
13	Ів-Франківський СІЗО	258	51,5%	17,1%	11,6%	12,4%	3,9%	3,4%
14	Київський СІЗО	1757	37,9%	52,2%	5,3%	2,1%	1,8%	0,56%
15	Кіровоградський СІЗО	315	61,2%	18,1%	12,1%	4,4%	3,5%	0,6%
16	Сімферопольський СІЗО	614	75,2%	8,8%	5,7%	2,9%	2,8%	4,6%
17	Луганський СІЗО	1156	66,6%	30,4%	1,3%	1,2%	0,5%	0%
18	Старобільський СІЗО	385	48,3%	35,8%	9,1%	6,5%	0%	0,3%
19	Львівський СІЗО	874	60,5%	20,9%	9,9%	5,5%	2,4%	4,1%
20	Миколаївський СІЗО	375	78,1%	11,2%	0,8%	0,56%	4%	0,3%
21	Одеський СІЗО	1425	9,4%	31,7%	16,9%	19%	14,2%	8,7%
22	Ізмаїльський СІЗО	290	87,9%	10,7%	1,4%	0%	0%	0%
23	Полтавський СІЗО	499	36,4%	50,5%	5,8%	4,4%	2,8%	0%
24	Рівненський СІЗО	200	47,5%	29,5%	11,5%	7,5%	4%	0%
25	Сумський СІЗО	233	48,1%	35,6%	9%	3,4%	2,1%	1,7%
26	Чортківський СІЗО	86	94,2%	5,8%	0%	0%	0%	0%
27	Харківський СІЗО	1587	0,65%	25%	13,2%	7,4%	8,1%	13,5%
28	Херсонський СІЗО	613	54,9%	14,5%	16,5%	8,6%	3,1%	2,3%
29	Хмельницький СІЗО	252	37,7%	28,1%	17,1%	12,6%	3,6%	0,8%
30	Черкаський СІЗО	257	67,7%	22,9%	6,6%	1,5%	1,2%	0%
31	Чернігівський СІЗО	145	51%	46,9%	2,1%	0%	0%	0%
32	Новгород-Сіверський СІЗО	65	86,1%	7,7%	4,6%	0%	1,5%	0%
33	Чернівецький СІЗО	309	64,1%	21,7%	8,1%	3,5%	2,6%	0%

* Джерело: статистичні звіти СІЗО.

Додаток 4

Звільнено з СІЗО (2006 рік, у %)*

		Всього звільнено	В тому числі				
		Загальна кількість	У зв'язку із закінченням строку покарання	За припиненням справ органами слідства і дізнання	У зв'язку із зміною запобіжного заходу	За припиненням справ судом і за виправдувальними вирокami	За судовими вирокami про умовне звільнення і до видів покарання, не пов'язаних з позбавленням волі
1	Україна	13270	27,7%	0,16%	15,9%	0,9%	55,3%
2	Вінницька УВП (№ 1)	517	58,2%	0%	7,5%	0%	34,2%
3	Луцький СІЗО	246	16,2%	2,03%	15%	2,4%	64,2%
4	Дніпропетровський СІЗО	972	23,7%	0%	18%	0%	58,3%
5	Криворізький СІЗО	360	20,3%	0,27%	21,4%	0%	58%
6	Донецький СІЗО	698	19,5%	0%	29,8%	2%	48,7%
7	Артемівський СІЗО	534	21,7%	0,18%	17,6%	2,4%	58%
8	Маріупольський СІЗО	282	27,3%	0%	19,1%	3,2%	50,3%
9	Житомирська УВП (№ 8)	299	39,5%	0%	19,4%	0%	41,1%
10	Ужгородська УВП (№ 9)	159	23,3%	1,9%	37,1%	0%	37,7%
11	Запорізький СІЗО	448	11,8%	0%	23,4%	0%	64,7%
12	Вільнянський СІЗО	95	75,8%	0%	23,1%	0%	1%
13	Ів-Франківський СІЗО	219	68%	0%	10,5%	6,4%	15%
14	Київський СІЗО	1238	10,7%	0%	14,6%	0%	74,6%
15	Кіровоградський СІЗО	536	10,2%	0,7%	19,8%	2,4%	66,8%
16	Сімферопольський СІЗО	266	69,1%	0%	6,8%	0%	24,1%
17	Луганський СІЗО	773	20%	0,6%	17,9%	2,3%	59,1%
18	Старобільський СІЗО	67	76,1%	0%	13,4%	0%	10,4%
19	Львівський СІЗО	345	44,9%	0%	14,2%	0%	40,9%
20	Миколаївський СІЗО	503	15,7%	0%	7,9%	1,4%	74,9%
21	Одеський СІЗО	995	16,7%	0%	3%	0,2%	80,1%
22	Ізмаїльський СІЗО	195	17,9%	0%	3,6%	0%	78,5%
23	Полтавський СІЗО	466	25,7%	0%	13,5%	0,6%	60,1%
24	Рівненський СІЗО	203	23,1%	0%	21,7%	0,5%	53,7%
25	Сумський СІЗО	327	84,7%	0,3%	8,6%	0,6%	5,8%
26	Чортківський СІЗО	96	22,9%	0%	14,6%	3,1%	59,3%
27	Харківський СІЗО	1199	33,6%	0%	26,9%	0,1%	39,4%
28	Херсонський СІЗО	375	30,1%	0%	2,9%	0%	66,9%
29	Хмельницький СІЗО	123	34,9%	0%	10,6%	0%	54,5%
30	Черкаський СІЗО	351	15,7%	0,6%	13,7%	0%	70%
31	Чернігівський СІЗО	151	24,5%	0%	9,3%	5,3%	60,9%
32	Новгород-Сіверський СІЗО	70	58,6%	0%	4,3%	0%	37,1%
33	Чернівецький СІЗО	362	27,6%	0%	5,2%	0,1%	10,7%

* Джерело: статистичні звіти СІЗО.

Додаток 5

Звільнення з-під варті (СІЗО, 2006 р.)*

		Всього знову заарештованих	Всього звільнено		З них (%)			
			Чол.	%	Скасування запобіжного заходу	Зміна запобіжного заходу	Закінчення передбаченого законом терміну тримання	Інше
1	Україна	59559	10 722	18,00	2,7	31	7,7	58,6
2	Вінницька УВП (№ 1)	2837	164	5,8	0	23,8	76,2	0
3	Луцький СІЗО	905	246	27,2	2,44	15,04	0	82,52
4	Дніпропетровський СІЗО	4256	972	22,8	0	18,0	23,66	58,34
5	Криворізький СІЗО	1519	360	40,26	0	0,83	0	99,17
6	Донецький СІЗО	3139	698	22,23	3,44	29,8	0,43	33,67
7	Артемівський СІЗО	3035	534	17,6	0	17,6	0	82,4
8	Маріупольський СІЗО	1075	282	26,23	2,13	17,02	0	80,85
9	Житомирська УВП (№ 8)	1477	58	3,9	3,45	89,65	6,9	0
10	Ужгородська УВП (№ 9)	574	153	26,6	41,17	36,6	15,03	7,2
11	Запорізький СІЗО	1511	448	29,6	0	22,32	0	77,68
12	Вільнянський СІЗО	1554	95	6,11	0	25,26	0	74,74
13	Ів-Франківський СІЗО	769	209	27,17	0	11,0	0	89,0
14	Київський СІЗО	5283	329	6,23	0	19,75	10,33	69,92
15	Кіровоградський СІЗО	1541	536	35,4	1,12	19,6	0	79,28
16	Сімферопольський СІЗО	4705	201	4,27	0	8,45	0	91,55
17	Луганський СІЗО	2688	773	28,75	2,32	17,46	0	80,22
18	Старобільський СІЗО	1621	36	2,22	0	13,9	0	86,1
19	Львівський СІЗО	1756	345	19,64	0	14,2	0	85,8
20	Миколаївський СІЗО	2046	424	20,72	0	9,43	0	90,57
21	Одеський СІЗО	2371	995	41,96	0,2	83,6	16,2	0
22	Ізмаїльський СІЗО	1040	73	7,02	10,95	37	52,05	0
23	Полтавський СІЗО	1734	464	26,75	0,86	13,6	0	85,54
24	Рівненський СІЗО	733	203	27,7	0,98	22,16	0	76,86
25	Сумський СІЗО	1649	50	3,03	0	56	0	44
26	Чортківський СІЗО	462	17	3,68	0	100	0	0
27	Харківський СІЗО	3382	1199	35,45	0,33	25,1	0,33	74,24
28	Херсонський СІЗО	1806	375	20,76	0	2,93	0	97,07
29	Хмельницький СІЗО	1052	123	11,7	0	10,57	28,45	60,98
30	Черкаський СІЗО	1246	51	4,09	5,9	94,1	0	0
31	Чернігівський СІЗО	720	150	20,83	4	10,6	0	85,4
32	Новгород-Сіверський СІЗО	402	3	0,74	0	100	0	0
33	Чернівецький СІЗО	671	156	23,2	5,77	19,23	14,74	60,26

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО.

Додаток 6

Структура витрат загального та спеціального фонду (2006 рік, у %)*

		Всього витрат		Види витрат																					
		Грн.	%	Оплата праці персоналу		Продукти харчування		Медикаменти та перев'язувальні матеріали		М'який інвентар, обмундирування та обладнання		Утримання транспортних засобів		Поточний ремонт		Послуги зв'язку		Оплата комунальних послуг		Субсидії та поточні трансферти		Капітальні видатки (будівництво, капітальний ремонт, реконструкція)		Інші витрати	
				Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%
1	Україна	158223748	100	110483452	69,8	21771927	13,7	1496934	0,94	3299420	2,1	1895255	1,2	1614846	1,02	423816	0,26	10138036	6,4	17020	0,01	5259208	3,32	1823834	1,15
2	Вінницька УВП (№ 1)	8130571	100	6557501	80,6	883147	10,8	50136	0,62	102206	1,26	29619	0,36	34800	0,43	5590	0,07	398627	5	3000	0,04	33900	0,42	32045	0,4
3	Луцький СІЗО	2834446	100	2226522	78,5	187704	6,6	18385	0,6	37048	1,3	24908	1	10321	0,4	7765	0,3	190914	6,7	0	0	97925	3,4	32954	1,16
4	Дніпропетровський СІЗО	15745266	100	9972810	63,3	2528375	16	237073	1,5	457590	3	229411	1,4	303833	2	26971	0,17	1567294	10	5	0,00003	200463	1,3	221441	1,4
5	Криворізький СІЗО																								
Дані відсутні																									
6	Донецький СІЗО	5128590	100	2814012	54,9	1467105	28,6	34194	0,66	123822	2,4	75226	1,46	2617	0,05	8768	0,17	574516	11,2	326	0,006	11688	0,23	16316	0,32
7	Артемівський СІЗО	3274536	100	2713518	82,8	167373	5,11	90128	2,75	33717	1,03	44895	1,4	1661	0,05	2501	0,07	206413	6,3	225	0,007	1550	0,05	12555	0,4
8	Маріупольський СІЗО	1513945	100	1180748	78	153230	10,1	10886	0,7	29556	2	10526	0,7	214	0,01	2100	0,14	113104	7,5	443	0,03	0	0	13138	0,86
9	Житомирська УВП (№ 8)																								
Дані відсутні																									
10	Ужгородська УВП (№ 9)	3378847	100	2608087	77,2	236313	7	8358	0,25	68397	2,02	34185	1,01	25696	0,76	13412	0,4	286104	8,5	1000	0,03	55563	1,6	41732	1,2
11	Запорізький СІЗО	4727657	100	3452754	73	636448	13,5	102492	2,2	50217	1,06	53522	1,13	16641	0,35	15649	0,3	305167	6,5	0	0	63253	1,3	31514	0,66
12	Вільнянський СІЗО	4422560	100	2868831	65	528293	12	45313	1,02	72257	1,6	59555	1,3	14482	0,33	18779	0,42	195998	4,4	726	0,02	585900	13,2	32426	0,7
13	Ів-Франківський СІЗО																								
Дані відсутні																									
14	Київський СІЗО	12893514	100	8179616	63,4	1693325	13,1	37073	0,3	127890	1	108180	0,84	50907	0,4	25262	0,2	729239	5,6	0	0	1866453	14,5	75569	0,6
15	Кіровоградський СІЗО	5066146	100	3514347	69,3	659242	13	30095	0,6	164379	3,24	90174	1,8	34404	0,7	13369	0,3	498892	10	155	0,003	22785	0,4	38304	0,75
16	Сімферопольський СІЗО	7249647	100	5103758	70,4	1100360	15,2	42915	0,6	334243	4,6	94180	1,3	52867	0,7	19815	0,3	392756	5,4	0	0	59710	0,8	49043	0,7
17	Луганський СІЗО	9359454	100	6847854	73,2	1002470	10,7	218715	2,3	242138	2,6	93971	1	111840	1,2	17322	0,2	670667	7,16	5000	0,05	103427	1,1	46050	0,5
18	Старобільський СІЗО	4352097	100	3456666	79,4	346269	8	9090	0,2	90638	2,1	99242	2,3	52355	1,2	14656	0,3	132199	3,04	0	0	57600	1,3	93382	2,1
19	Львівський СІЗО																								
Дані відсутні																									
20	Миколаївський СІЗО	5328746	100	3894116	73,1	688007	13	35267	0,66	115450	2,16	46364	0,87	17123	0,32	16827	0,31	421790	7,9	0	0	41803	0,78	51999	0,97
21	Одеський СІЗО	9398736	100	5984532	63,7	1931811	20,5	68953	0,7	164641	1,7	65814	0,7	84816	1	21037	0,2	856494	9,1	785	0,008	181054	2	38799	0,4
22	Ізмаїльський СІЗО	3603500	100	2558665	71	461145	13	33934	1	86559	2,4	52689	1,5	33178	1	19371	0,5	152399	4	200	0,005	159580	4,4	45780	1,3
23	Полтавський СІЗО	5991385	100	3524740	58,8	832960	14	36274	0,6	124280	2,07	84767	1,4	57552	1	14062	0,2	356256	6	3025	0,05	910125	15,2	47344	0,8
24	Рівненський СІЗО	3355136	100	2420661	72,1	377602	11,2	24381	0,7	140904	4,2	52581	1,5	76146	2,2	9505	0,3	159367	4,7	0	0	66685	2	27304	1
25	Сумський СІЗО	3813650	100	2670664	70	421023	11	59751	1,5	114783	3	54483	1,4	24384	0,6	7056	0,2	344639	9	421	0,01	96713	2,5	19733	0,5
26	Чортківський СІЗО	3273273	100	2578893	79	189504	5,8	14815	0,45	55528	1,7	36710	1,1	49092	1,5	20656	0,6	157298	4,8	102	0,003	141564	4,3	29111	0,8
27	Харківський СІЗО	13112384	100	8500933	64,8	2743995	21	112893	0,8	178429	1,36	139437	1	353520	2,7	61751	0,5	235511	2	0	0	165774	1,26	620141	4,7
28	Херсонський СІЗО	5199801	100	3758657	72,3	894788	17,2	29822	0,6	88838	1,7	47850	0,9	46131	0,9	16463	0,3	255814	5	1113	0,02	25106	0,5	35219	0,7
29	Хмельницький СІЗО	3813951	100	2934951	77	383814	10,1	36822	1	67245	1,76	62458	1,6	30731	0,8	10740	0,3	200228	5,25	420	0,01	46254	1,2	40288	1,05
30	Черкаський СІЗО	4336632	100	3030764	70	637120	14,7	80320	1,8	81979	1,9	89452	2,06	48927	1,13	8508	0,2	219308	5,06	0	0	90969	2,1	49285	1,1
31	Чернігівський СІЗО	3049950	100	2402864	79	205907	6,7	8338	0,3	53631	1,7	25570	0,8	17907	0,6	6396	0,2	276863	9,1	0	0	17714	0,6	34760	1,1
32	Новгород-Сіверський СІЗО	2562930	100	2149284	84	133546	5,2	8339	0,3	62159	2,4	69533	2,7	11701	0,4	5822	0,2	79012	3,1	74	0,003	25300	1	18160	0,7
33	Чернівецький СІЗО	3306398	100	2576704	78	281051	8,5	12172	0,36	30896	1	19953	0,6	51000	1,5	13663	0,4	161167	4,9	0	0	130350	3,9	29442	0,9

* Фінансова звітність СІЗО.

Додаток 7

Структура витрат на утримання СІЗО (за рахунок загального фонду) у 2006 р. (в цілому по Україні, у %)*.

		Всього витрат		Види витрат																					
		Грн.	%	Оплата праці персоналу		Продукти харчування		Медикаменти та перев'язувальні матеріали		М'який інвентар, обмундирування та обладнання		Утримання транспортних засобів		Поточний ремонт		Послуги зв'язку		Оплата комунальних послуг		Субсидії та поточні трансферти		Капітальні видатки (будівництво, капітальний ремонт, реконструкція)		Інші витрати	
				Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%
1	Україна	147353324	100	109342197	74,2	19985014	13,6	1216335	0,8	596568	0,4	1045835	0,7	797888	0,54	291551	0,2	9520487	6,46	13110	0,01	3229840	2,2	1314499	0,9
2	Вінницька УВП (№ 1)	8010532	100	6545280	81,7	863090	10,7	43700	0,5	43800	0,5	23300	0,3	26700	0,3	3190	0,04	396627	4,9	3000	0,04	33900	0,4	27945	0,3
3	Луцький СІЗО	2744885	100	2216940	80,7	159901	5,8	16026	0,6	7147	0,26	20587	0,75	5954	0,21	7549	0,3	184066	6,7	0	0	95115	3,5	31600	1,15
4	Дніпропетровський СІЗО	14357575	100	9879074	68,8	2444490	17	234144	1,63	19155	0,13	92411	0,64	67491	0,5	18269	0,13	1493150	10,4	5	0,00003	41200	0,3	68186	0,5
5	Криворізький СІЗО																								
6	Донецький СІЗО	4784178	100	2774885	58	1350779	28,2	33387	0,7	39313	0,8	7330	0,15	1706	0,03	8642	0,2	564059	11,8	326	0,007	3751	0,08	0	0
7	Артемівський СІЗО	3092583	100	2703397	87,4	83844	2,7	81820	2,6	3807	0,12	7036	0,22	1661	0,05	1500	0,04	203810	6,6	225	0,007	0	0	5483	0,17
8	Маріупольський СІЗО	1452407	100	1178257	81,1	138140	9,5	649	0,04	20370	0,006	7734	0,53	214	0,01	2100	0,14	103159	7,1	0	0	0	0	1784	0,12
9	Житомирська УВП (№ 8)																								
10	Ужгородська УВП (№ 9)	3013733	100	2437294	80,9	217182	7,2	7721	0,25	14213	0,5	26424	0,9	14315	0,5	10069	0,33	226129	7,5	0	0	36734	1,2	23652	0,78
11	Запорізький СІЗО	4530553	100	3452754	76,2	576601	12,7	49140	1,08	9905	0,2	31595	0,7	13500	0,3	15399	0,33	300315	6,6	0	0	60939	1,3	20405	0,4
12	Вільнянський СІЗО	4167096	100	2784306	66,8	472648	11,3	35750	0,8	12307	0,3	30608	0,7	12800	0,3	17179	0,4	195998	4,7	0	0	585900	14,1	19600	0,5
13	Ів-Франківський СІЗО																								
14	Київський СІЗО	10471807	100	7974272	76,1	1507484	14,4	24579	0,23	16383	0,16	40506	0,38	30675	0,3	3000	0,03	563796	5,4	0	0	258811	2,5	52301	0,5
15	Кіровоградський СІЗО	4632545	100	3423130	7,4	515569	11,1	26171	0,6	48066	1,03	51450	1,11	13966	0,3	10505	0,22	497023	10,7	0	0	20300	0,43	26365	0,57
16	Сімферопольський СІЗО	6702037	100	5077000	75,7	1019364	15,2	33785	0,5	38791	0,57	35999	0,53	31400	0,46	10900	0,16	354782	5,3	0	0	58710	0,9	41306	0,6
17	Луганський СІЗО	8782675	100	6804981	77,5	749064	8,5	206559	2,3	39422	0,4	76697	0,9	91262	1,04	17322	0,19	660862	7,5	5000	0,05	100162	1,14	31344	0,35
18	Старобільський СІЗО	4158998	100	3434705	82,6	339231	8,1	4600	0,11	11696	0,28	94900	2,3	47315	1,13	14600	0,35	132199	3,2	0	0	57600	1,4	22152	0,53
19	Львівський СІЗО																								
20	Миколаївський СІЗО	4901409	100	3848714	78,5	510775	10,4	21950	0,44	9847	0,2	15344	0,3	5950	0,12	11993	0,2	418389	8,5	0	0	36000	0,73	22447	0,45
21	Одеський СІЗО	9013198	100	5952138	66	1802557	19,9	60636	0,67	50749	0,56	53398	0,6	67400	0,75	16910	0,18	823283	9,13	400	0,004	154199	1,7	31528	0,34
22	Ізмаїльський СІЗО	3427012	100	2550520	74,4	445900	13	30177	0,88	32196	0,93	36159	1,05	29100	0,8	14900	0,43	111900	3,3	200	0,006	140000	4,18	35960	1,05
23	Полтавський СІЗО	5626613	100	3503708	62,3	784559	13,9	32678	0,58	19189	0,34	25465	0,45	39370	0,7	12282	0,2	329493	5,8	2000	0,03	839970	14,9	37899	0,67
24	Рівненський СІЗО	3031170	100	2402900	79,3	360700	11,9	19500	0,64	10100	0,33	19200	0,63	6300	0,2	2850	0,09	141600	4,7	0	0	52300	1,7	15720	0,5
25	Сумський СІЗО	3475769	100	2638215	75,9	334324	9,6	27062	0,7	6902	0,2	11001	0,3	13053	0,4	6158	0,17	341855	9,8	421	0,01	82999	2,4	13779	0,4
26	Чортківський СІЗО	3144930	100	2562308	81,5	170090	5,4	14231	0,45	13413	0,42	32519	1,03	17148	0,54	20605	0,65	152306	4,8	0	0	137564	4,4	24746	0,78
27	Харківський СІЗО	12486519	100	8442400	67,6	2730826	21,9	74400	0,6	45478	0,36	98120	0,8	152000	1,2	15400	0,12	198645	1,6	0	0	132970	1,06	596280	4,7
28	Херсонський СІЗО	4999900	100	3741532	74,8	869458	17,4	17116	0,34	10140	0,2	30321	0,6	31573	0,63	12796	0,25	237698	4,75	1113	0,02	19047	0,38	29106	0,58
29	Хмельницький СІЗО	3624266	100	2891825	79,8	375281	10,4	24508	0,7	5344	0,14	36069	0,9	16265	0,4	9270	0,25	197393	5,4	420	0,01	36959	1,01	30932	0,8
30	Черкаський СІЗО	4213720	100	3020500	71,7	622069	14,7	71820	1,70	33364	0,8	84516	2	31000	0,73	7300	0,17	218721	5,2	0	0	83200	2	41230	1
31	Чернігівський СІЗО	2948006	100	2397244	81,3	199045	6,75	8147	0,3	7250	0,2	11200	0,4	7500	0,25	5000	0,16	267966	9,08	0	0	14000	0,47	30654	1,04
32	Новгород-Сіверський СІЗО	2403076	100	2135290	88,8	116520	4,8	7970	0,33	7932	0,33	26100	1,09	6750	0,28	4000	0,16	67014	2,8	0	0	21300	0,9	10200	0,42
33	Чернівецький СІЗО	3156132	100	2568628	81,4	225523	7,14	8109	0,25	20289	0,64	19846	0,63	15520	0,49	11863	0,37	138249	4,38	0	0	126210	4	21895	0,7

* Фінансова звітність СІЗО.

Додаток 8

**Джерела формування спеціального фонду СІЗО у 2006 році
(тис. грн.)***

		Види надходжень (тис. грн.)				
		Від господарської діяльності	Оренда майна	Реалізація майна	Благодійна допомога	Надійшло коштів - усього
1	Україна	7495,41	6,74	64,97	4549,06	12116,18
2	Вінницька УВП (№ 1)	151,62	0	0	50,2	201,82
3	Луцький СІЗО	155,87	0	0	19,1	174,97
4	Дніпропетровський СІЗО	1434,8	0,83	52,31	58,6	1546,57
5	Криворізький СІЗО	Дані відсутні				
6	Донецький СІЗО	188,9	0	1,3	125,5	315,7
7	Артемівський СІЗО	186,0	0	0	70,6	256,60
8	Маріупольський СІЗО	46,77	0	0	14,8	61,57
9	Житомирська УВП (№ 8)	Дані відсутні				
10	Ужгородська УВП (№ 9)	348,2	0	0	19,1	367,30
11	Запорізький СІЗО	115,3	0	0	63,0	178,3
12	Вільнянський СІЗО	256,5	0	0	12,2	268,7
13	Ів-Франківський СІЗО	Дані відсутні				
14	Київський СІЗО	607,17	0	4,78	2565,55	3177,5
15	Кіровоградський СІЗО	359,9	0	0	45,0	404,9
16	Сімферопольський СІЗО	306,98	0	0	159,33	466,31
17	Луганський СІЗО	273,4	0	0	210,70	484,11
18	Старобільський СІЗО	160,54	0	0	32,57	193,11
19	Львівський СІЗО	Дані відсутні				
20	Миколаївський СІЗО	302,3	0	0	131,37	433,67
21	Одеський СІЗО	325,19	0	0	126,7	451,88
22	Ізмаїльський СІЗО	90,45	0	0	83,36	173,81
23	Полтавський СІЗО	283,61	0	3,9	84,76	372,27
24	Рівненський СІЗО	430,2	0	0	46,6	476,8
25	Сумський СІЗО	209,25	0	0	151,1	360,37
26	Чортківський СІЗО	133,6	0	0	2,23	135,837
27	Харківський СІЗО	388,69	0	0	246,8	635,49
28	Херсонський СІЗО	145,1	5,91	1,97	59,4	212,34
29	Хмельницький СІЗО	164,74	0	0	40,6	205,34
30	Черкаський СІЗО	83,68	0	0	40,8	124,49
31	Чернігівський СІЗО	92,83	0	0	18,3	111,11
32	Новгород-Сіверський СІЗО	154,05	0	0	4,6	158,65
33	Чернівецький СІЗО	99,77	0	0,71	66,2	166,67

* Фінансова звітність СІЗО.

Додаток 9

Розподіл витрат спеціального фонду (2006 рік, у %)*

		Всього витрат		Види витрат																					
		Грн.	%	Оплата праці персоналу		Продукти харчування		Медикаменти та перев'язувальні матеріали		М'який інвентар, обмундирування та обладнання		Утримання транспортних засобів		Поточний ремонт		Послуги зв'язку		Оплата комунальних послуг		Субсидії та поточні трансферти		Капітальні видатки (будівництво, капітальний ремонт, реконструкція)		Інші витрати	
				Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%
1	Україна	10870424	100	1141255	10,5	1786913	16,43	280599	2,6	2702852	24,86	849420	7,8	816958	7,5	132265	1,2	617549	5,7	3910	0,036	2029368	18,7	509335	4,7
2	Вінницька УВП (№ 1)	120039	100	12221	10,2	20057	16,7	6436	5,4	58406	48,6	6319	5,26	8100	6,7	2400	1,7	8100	1,7	0	0	0	0	4100	3,4
3	Луцький СІЗО	89561	100	9582	10,7	27803	31	2359	2,6	29901	33,4	4321	4,8	4367	4,9	216	0,24	6848	7,65	0	0	2810	3,14	1354	1,5
4	Дніпропетровський СІЗО	1387691	100	93736	6,75	83885	6,04	2929	0,2	438435	31,6	137000	9,9	236342	17	8702	0,63	74144	5,34	0	0	159263	11,5	153255	11,04
5	Криворізький СІЗО																								
6	Донецький СІЗО	344412	100	39127	11,4	116326	33,8	807	0,23	84509	24,5	67896	19,7	911	0,26	126	0,04	10457	3,04	0	0	7937	2,3	16316	4,7
7	Артемівський СІЗО	181953	100	10121	5,56	83529	45,9	8308	4,56	29910	16,4	37859	20,8	0	0	1001	0,5	2603	1,43	0	0	1550	0,85	7072	3,9
8	Маріупольський СІЗО	61538	100	2491	4,05	15090	24,5	10237	16,6	9186	14,9	2792	4,54	0	0	0	0	9945	16,2	443	0,72	0	0	11354	18,45
9	Житомирська УВП (№ 8)																								
10	Ужгородська УВП (№ 9)	365114	100	170793	46,78	19131	5,24	637	0,17	54184	14,8	7761	2,12	11381	3,12	3343	0,9	59975	16,4	1000	0,27	18829	5,15	18080	4,95
11	Запорізький СІЗО	197104	100	0	0	59847	30,4	53352	27,1	40312	20,4	21927	11,1	3141	1,6	250	0,13	4852	2,5	0	0	2314	1,2	11109	5,6
12	Вільнянський СІЗО	255464	100	84525	33,08	55645	21,8	9563	3,7	59950	23,5	28947	11,3	1682	0,6	1600	0,6	0	0	726	0,3	0	0	12826	5,02
13	Ів-Франківський СІЗО																								
14	Київський СІЗО	2421707	100	205344	8,5	185841	7,67	12494	0,5	111507	4,6	67674	2,8	20232	0,8	22262	0,9	165443	6,8	0	0	1607642	66,4	23268	0,96
15	Кіровоградський СІЗО	433601	100	91217	21	143673	33,1	3924	1	116313	26,8	38724	9	20438	4,7	2864	0,66	1869	0,4	155	0,04	2485	0,6	11939	2,7
16	Сімферопольський СІЗО	547610	100	26758	4,9	80996	14,8	9130	1,6	295452	54	58181	10,6	21467	4	8915	1,6	37974	7	0	0	1000	0,2	7737	1,4
17	Луганський СІЗО	576779	100	42873	7,4	253406	43,9	12156	2,1	202716	35,14	17274	3	20578	3,6	0	0	9805	1,7	0	0	3265	0,6	14706	2,5
18	Старобільський СІЗО	193099	100	21961	11,4	7038	3,6	4490	2,3	78942	40,9	4342	2,25	5040	2,6	56	0,03	0	0	0	0	0	0	71230	36,9
19	Львівський СІЗО																								
20	Миколаївський СІЗО	427337	100	45402	10,6	177232	41,5	13317	3,1	105603	24,7	31020	7,26	11173	2,6	4834	1,1	3401	0,8	0	0	5803	1,35	29552	7
21	Одеський СІЗО	385538	100	32394	8,4	129254	33,5	8317	2,15	113892	29,5	12416	3,2	17416	4,5	4127	1,07	33211	8,6	385	0,1	26855	7	7271	1,9
22	Ізмаїльський СІЗО	176488	100	8145	4,6	15245	8,64	3757	2,13	54363	30,8	16530	9,4	4078	2,3	4471	2,5	40499	22,9	0	0	19580	11,1	9820	5,56
23	Полтавський СІЗО	364772	100	21032	5,8	48401	13,3	3596	1	105091	28,8	59302	16,3	18182	5	1780	0,5	26763	7,3	1025	0,3	70155	19,2	9445	2,6
24	Рівненський СІЗО	323966	100	17761	5,5	16902	5,2	4881	1,5	130804	40,4	33381	10,3	69846	21,5	6655	2,05	17767	5,5	0	0	14385	4,4	11584	3,6
25	Сумський СІЗО	337881	100	32449	9,6	86699	25,6	32689	9,7	107881	32	43482	13	11331	3,3	898	0,2	2784	0,8	0	0	13714	4,06	5954	1,76
26	Чортківський СІЗО	128343	100	16585	13	19414	15,1	584	0,45	42115	32,8	4191	3,26	31944	24,9	51	0,04	4992	3,9	102	0,08	4000	3,1	4365	3,4
27	Харківський СІЗО	625865	100	58533	9,3	13169	2,1	38493	6,1	132951	21,2	41317	6,6	201520	32,2	46351	7,4	36866	6	0	0	32804	5,2	23861	4
28	Херсонський СІЗО	199901	100	17125	8,5	25330	12,7	12706	6,3	78698	39,3	17529	8,76	14558	7,3	3667	2	18116	9,06	0	0	6059	3,03	6113	3,05
29	Хмельницький СІЗО	189685	100	43126	22,7	8533	4,5	12314	6,5	61901	32,6	26389	13,9	14466	7,6	1470	0,8	2835	1,5	0	0	9295	4,9	9356	4,9
30	Черкаський СІЗО	122912	100	10264	8,35	15051	12,2	8500	7	48615	39,5	4936	4,02	17927	14,6	1208	1	587	0,5	0	0	7769	6,3	8055	6,5
31	Чернігівський СІЗО	101944	100	5620	5,5	6862	6,7	191	0,2	46381	45,5	14370	14,1	10407	10,2	1396	1,4	8897	8,7	0	0	3714	3,6	4106	4,02
32	Новгород-Сіверський СІЗО	159854	100	13994	8,7	17026	10,6	369	0,23	54227	34	43433	27,2	4951	3,1	1822	1,14	11998	7,5	74	0,04	4000	2,5	7960	5
33	Чернівецький СІЗО	150266	100	8076	5,4	55528	37	4063	2,7	10607	7,06	107	0,07	35480	23,6	1800	1,2	22918	15,2	0	0	4140	2,7	7547	5,02

* Фінансова звітність СІЗО.

Додаток 10

Структура витрат на утримання однієї особи в СІЗО в 2006 році (в грн. на 1 день)*.

№	Україна	Усього витрат за 2006 рік (у грн.)	Кількість осіб	Вартість утримання однієї особи в рік	Загальна вартість утримання однієї особи в день	Статті витрат																					
						Оплата праці персоналу		Продукти харчування		Медикаменти та перев'язувальні матеріали		М'який інвентар, обмундирування та обладнання		Утримання транспортних засобів		Поточний ремонт		Послуги зв'язку		Оплата комунальних послуг		Субсидії та поточні трансферти		Капітальні видатки (будівництво, капітальний ремонт, реконструкція)		Інші витрати	
						Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%	Грн.	%
1	Україна	158337273	28880	5482,6	19,71	14,5	73,56	2,1	10,65	0,15	0,76	0,4	2,03	0,26	1,32	0,2	1,01	0,05	0,25	1,2	6,1	0,05	0,25	0,6	3,04	0,2	1,01
2	Вінницька УВП (№ 1)	8130571	1188	6843,9	18,75	15,1	80,53	2,05	10,93	0,1	0,53	0,2	1,06	0,06	0,32	0,08	0,42	0,01	0,05	1	5,33	0,007	0,037	0,08	0,42	0,07	0,4
3	Луцький СІЗО	2834446	316	8969,7	24,57	19,28	78,47	1,64	6,67	0,16	0,65	0,32	1,3	0,22	0,9	0,1	0,4	0,062	0,25	1,66	6,75	0	0	0,82	3,34	0,31	1,26
4	Дніпропетровський СІЗО	15745266	2454	6416,16	17,58	11,13	63,31	2,83	16,1	0,26	1,5	0,52	2,95	0,25	1,42	0,33	1,87	0,03	0,17	1,75	9,95	0,000005	0	0,23	1,31	0,25	1,42
5	Криворізький СІЗО					Дані відсутні																					
6	Донецький СІЗО	5128590	2463	2082,25	5,70	3,126	54,8	1,63	28,6	0,04	0,7	0,14	2,45	0,078	1,37	0,003	0,05	0,0097	0,17	0,642	11,26	0,0004	0,007	0,013	0,23	0,02	0,35
7	Артемівський СІЗО	3274536	1715	1909,35	5,23	4,34	83	0,26	5,05	0,14	2,7	0,056	1,07	0,07	1,3	0,003	0,057	0,0035	0,067	0,324	6,2	0,0004	0,007	0,0025	0,5	0,02	0,4
8	Маріупольський СІЗО	1513945	672	2252,9	6,17	4,81	78,85	0,62	10	0,043	0,7	0,12	2	0,041	0,66	0,001	0,016	0,0085	0,14	0,46	7,45	0,002	0,03	0	0	0,06	1
9	Житомирська УВП (№ 8)					Дані відсутні																					
10	Ужгородська УВП (№ 9)	3378847	296	11415,02	31,27	24,15	77,2	2,21	7	0,07	0,2	0,63	2	0,31	1	0,23	0,7	0,12	0,4	2,59	8,3	0,01	0,032	0,54	1,72	0,41	1,3
11	Запорізький СІЗО	4727657	950	4976,5	13,63	9,96	73,07	1,86	13,6	0,3	2,2	0,13	0,95	0,15	1,1	0,05	0,36	0,04	0,3	0,87	6,4	0	0	0,20	1,46	0,08	0,6
12	Вільнянський СІЗО	4422560	552	8011,9	21,95	14,2	64,7	2,6	11,8	0,25	1,14	0,36	1,64	0,3	1,36	0,06	0,3	0,08	0,4	1	4,55	0,0036	0,01	3	13,66	0,1	0,45
13	Ів-Франківський СІЗО					Дані відсутні																					
14	Київський СІЗО	12893514	2719	4742	12,9	8,23	63,8	1,72	13,3	0,034	0,15	0,12	0,9	0,11	0,85	0,05	0,4	0,023	0,17	0,72	5,6	0	0	1,86	14,4	0,07	0,5
15	Кіровоградський СІЗО	5066146	714	7095,4	19,44	13,48	69,3	2,53	13,01	0,115	0,6	0,56	2,88	0,35	1,8	0,13	0,67	0,05	0,25	1,917	9,8	0,0006	0,003	0,08	0,41	0,23	1,2
16	Сімферопольський СІЗО	7249647	1567	4626,45	12,67	8,92	70,4	1,92	15,15	0,076	0,6	0,6	4,7	0,16	1,26	0,09	0,71	0,035	0,27	0,69	5,44	0	0	0,102	0,8	0,083	0,65
17	Луганський СІЗО	9359454	1441	6495,11	17,79	13,01	73,13	1,90	10,68	0,42	2,36	0,47	2,64	0,17	0,95	0,21	1,18	0,03	0,17	1,27	7,14	0,01	0,056	0,206	1,15	0,087	0,5
18	Старобільський СІЗО	4352097	517	8418	23,06	18,32	79,4	1,84	8	0,04	0,17	0,46	2	0,52	2,25	0,28	1,21	0,07	0,3	0,7	3,03	0	0	0,305	1,32	0,52	2,25
19	Львівський СІЗО					Дані відсутні																					
20	Миколаївський СІЗО	5328746	843	6321,16	17,3	12,64	73,06	2,23	13	0,114	0,7	0,37	2,14	0,15	0,86	0,056	0,32	0,054	0,31	1,36	7,86	0	0	0,13	0,75	0,17	1
21	Одеський СІЗО	9398736	2032	4625,36	12,65	8,06	63,71	2,60	20,55	0,1	0,8	0,22	1,74	0,086	0,7	0,11	0,9	0,025	0,2	1,15	9,1	0,001	0,008	0,21	1,66	0,05	0,4
22	Ізмаїльський СІЗО	3603500	535	6735,5	18,4	13,01	70,7	2,4	13,04	0,17	1	0,46	2,5	0,26	1,41	0,17	1	0,1	0,54	0,8	4,35	0,001	0,0054	0,72	4	0,23	1,25
23	Полтавський СІЗО	5991385	862	6950,56	19,0	11,23	59,1	2,65	13,9	0,11	0,6	0,36	2	0,28	1,5	0,18	1	0,046	0,2	1,14	6	0,009	0,05	2,86	15	0,14	0,7
24	Рівненський СІЗО	3355136	401	8366,9	22,9	16,52	72,14	2,56	11,18	0,16	0,7	0,97	4,23	0,36	1,6	0,54	2,36	0,06	0,26	1,08	4,7	0	0	0,45	1,96	0,18	0,8
25	Сумський СІЗО	3813650	641	5949,5	16,30	11,37	70	1,83	11,22	0,21	1,3	0,53	3,25	0,25	1,53	0,1	0,6	0,03	0,2	1,47	9,02	0,0017	0,01	0,41	2,5	0,075	0,46
26	Чортківський СІЗО	3273273	196	16700,4	45,75	36,04	78,77	2,72	5,94	0,208	0,45	0,8	1,75	0,51	1,11	0,67	1,46	0,3007	0,65	2,19	4,78	0,001	0,002	1,95	4,26	0,4	0,9
27	Харківський СІЗО	13112384	2690	4874,5	13,3	8,66	65,11	2,81	21,12	0,11	0,83	0,17	1,3	0,142	1,06	0,35	2,63	0,065	0,005	0,24	1,8	0	0	0,163	1,22	0,624	4,7
28	Херсонський СІЗО	5199801	1165	4463,35	12,2	8,84	72,45	2,10	17,2	0,07	0,6	0,22	1,8	0,11	0,9	0,1	0,82	0,04	0,33	0,59	4,83	0,0026	0,02	0,05	0,4	0,07	0,6
29	Хмельницький СІЗО	3813951	538	7089,12	19,4	14,94	77,01	1,95	10,05	0,182	0,93	0,34	1,75	0,33	1,7	0,153	0,8	0,057	0,3	1,019	5,25	0,002	0,01	0,23	1,2	0,20	1,03
30	Черкаський СІЗО	4336632	566	7661,9	20,99	14,65	70	3,1	14,8	0,4	2	0,4	2	0,424	2,02	0,236	1,12	0,041	0,2	1,063	5,06	0	0	0,44	2,1	0,24	0,01
31	Чернігівський СІЗО	3049950	275	11090,7	30,4	23,9	78,61	2,07	6,81	0,1	0,33	0,5	1,64	0,25	0,82	0,17	0,56	0,06	0,2	2,75	9,04	0	0	0,3	1	0,3	1
32	Новгород-Сіверський СІЗО	2562930	136	18845,07	51,6	43,31	83,93	2,71	5,25	0,167	0,32	1,25	2,42	1,39	2,7	0,23	0,44	0,116	0,22	1,59	3,08	0,0015	0,003	0,5	1	0,36	0,7
33	Чернівецький СІЗО	3306398	436	7583,5	20,77	16,2	78	1,77	8,52	0,075	0,36	0,2	1	0,12	0,6	0,31	1,5	0,08	0,4	1	4,81	0	0	0,8	3,85	0,2	1

* Фінансова звітність СІЗО.

Додаток 11

Попередня зайнятість ув'язнених (у %) станом на 01.07.07 р.*

		Непрацездатні	Безробітні	Студенти	Тимчасово не працюють	Працівники зайняті фізичною працею	Працівники на посадах, що вимагають вищої та середньої спеціальної освіти	Працівники установ освіти, науки, культури, охорони здоров'я	Підприємці	Державні службовці	Інші
1	Україна	3,05	6,72	6,88	51,73	13,38	2,73	0,25	2,1	0,57	13,57
2	Вінницька УВП (№ 1)	0,7	0	10,05	42,4	21,2	23,6	0,42	0,55	0	1
3	Луцький СІЗО	36,6	63,3	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Дніпропетровський СІЗО	1,5	4	4	65	7	3	0	0,5	1	14
5	Криворізький СІЗО	5,37	0	1,28	0,58	6,55	0	0	0,35	0	85,87
6	Донецький СІЗО	1,8	0	5,5	82,3	10,1	0	0,04	0,3	0	0
7	Артемівський СІЗО	1,5	0	8,4	50,5	37,1	2	0,01	0	0,5	0
8	Маріупольський СІЗО	0	0	3	81	7,5	0	0	0	0	7,5
9	Житомирська УВП (№ 8)	12	9	5	52	20	0	0	2	0	0
10	Ужгородська УВП (№ 9)	4	22	1	24	16	12	0	13	6	16
11	Запорізький СІЗО	0	0	3	49	30	18	0	0	0	0
12	Вільнянський СІЗО	0	0	0	85	12	0	0	3	0	0
13	Ів-Франківський СІЗО	0	5,7	5,5	6,7	69,9	3,8	0,4	4,2	0,8	3
14	Київський СІЗО	0,5	0,2	4	42	10	0,1	0,1	1	2	60
15	Кіровоградський СІЗО	4	0	16,5	71,5	6,5	0	0	1,5	0	0
16	Сімферопольський СІЗО	4	0	79,5	2	6	1,3	1,3	0,6	1,3	4
17	Луганський СІЗО	0,5	4	3	43	16	7	0	12	1,5	13
18	Старобільський СІЗО	0,7	0	5	2,5	4,6	0	0,2	7	0	80
19	Львівський СІЗО	2	5	7	12	0	0	0	0	0	72
20	Миколаївський СІЗО	0	76,36	0	0	23,63	0	0	0	0	0
21	Одеський СІЗО	0,6	0	7	47	4	4	0,4	0	0	37
22	Ізмаїльський СІЗО	Дані відсутні									
23	Полтавський СІЗО	0	0	2,5	80	10	2,5	2,5	0	0	2,5
24	Рівненський СІЗО	0	5	5	77	13	0	0	0	0	0
25	Сумський СІЗО	2	0	13	77	8	0	0	0	0	0
26	Чортківський СІЗО	0	0	9	82	0	0	0	9	0	0
27	Харківський СІЗО	1	3	1	73	6	2,3	0,7	3	2	8
28	Херсонський СІЗО	1	2	3	72	16	1	0,1	1	0,1	3,8
29	Хмельницький СІЗО	1,2	0	1,6	79,6	15,2	1	0	0,9	0	0,5
30	Черкаський СІЗО	0	0	3,33	81,66	11,66	0	1,66	0	0	1,66
31	Чернігівський СІЗО	0	2	2	76	6	0	0	4	1	9
32	Новгород-Сіверський СІЗО	2	0	1	88	5	2	0	0	1	1
33	Чернівецький СІЗО	11,5	6,7	3,2	59	15,8	1	0	1,2	0,7	1

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 12

Реалізація товарів в підприємствах торгівлі на території СІЗО
(2006 р.)*

		Всього обсяг реалізації (грн.)	В середньому на 1 особу реалізовано товарів (грн.)
1	Україна	3363463,80	131,52
2	Вінницька УВП (№ 1)	241 000	202,86
3	Луцький СІЗО	20 800	65,82
4	Дніпропетровський СІЗО	153 568,55	62,58
5	Криворізький СІЗО	49 100	53,37
6	Донецький СІЗО	189 048	76,75
7	Артемівський СІЗО	145 457	84,81
8	Маріупольський СІЗО	39 041	58,1
9	Житомирська УВП (№ 8)	265 700	251,61
10	Ужгородська УВП (№ 9)	126 741,43	428,2
11	Запорізький СІЗО	61 819,94	65,07
12	Вільнянський СІЗО	68 675,68	124,41
13	Ів-Франківський СІЗО	61 087	127,53
14	Київський СІЗО	Дані відсутні	
15	Кіровоградський СІЗО	143 887	201,52
16	Сімферопольський СІЗО	15 934,5	10,16
17	Луганський СІЗО	92 332,32	64,07
18	Старобільський СІЗО	66 875	129,35
19	Львівський СІЗО	209 403,80	163,08
20	Миколаївський СІЗО	23 700	28,11
21	Одеський СІЗО	370 011,11	182,1
22	Ізмаїльський СІЗО	71 700,54	137,02
23	Полтавський СІЗО	74 099,92	86
24	Рівненський СІЗО	47 666,46	118,87
25	Сумський СІЗО	106927,65	166,81
26	Чортківський СІЗО	18 406,14	93,91
27	Харківський СІЗО	431 869,16	160,54
28	Херсонський СІЗО	95 219,38	81,73
29	Хмельницький СІЗО	59 781,27	111,12
30	Черкаський СІЗО	38 108,87	67,33
31	Чернігівський СІЗО	67 613	245,86
32	Новгород-Сіверський СІЗО	48 869	359,33
33	Чернівецький СІЗО	30 120	69,08

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 13

**Особові рахунки ув'язнених
(станом на 01.01.2007 р.)***

		Кількість осіб, що мають особові рахунки	Залишок коштів на рахунках (грн.)	Середній залишок коштів на особовому рахунку на одну особу (грн.)
1	Україна	6585	639201,24	126,0
2	Вінницька УВП (№ 1)	502	61 783	123,07
3	Луцький СІЗО	67	7 100	105,97
4	Дніпропетровський СІЗО	263	28 874,36	109,79
5	Криворізький СІЗО	76	7 442,05	97,92
6	Донецький СІЗО	151	21 670,40	143,51
7	Артемівський СІЗО	308	3 469,23	11,26
8	Маріупольський СІЗО	62	3 483,88	56,19
9	Житомирська УВП (№ 8)	664	49 589	74,68
10	Ужгородська УВП (№ 9)	300	8 650,29	28,83
11	Запорізький СІЗО	50	9 355	187,10
12	Вільнянський СІЗО	36	21 773	604,80
13	Ів-Франківський СІЗО	118	73 914	626,39
14	Київський СІЗО		Дані відсутні	
15	Кіровоградський СІЗО	573	18 656,88	32,56
16	Сімферопольський СІЗО	121	15 574,94	128,72
17	Луганський СІЗО	118	9 563,21	81,04
18	Старобільський СІЗО	31	6 766,20	218,26
19	Львівський СІЗО	269	48 625	180,76
20	Миколаївський СІЗО	82	7 500	91,46
21	Одеський СІЗО	352	68 040,36	193,30
22	Ізмаїльський СІЗО	60	110	1,83
23	Полтавський СІЗО	135	13 100	97,04
24	Рівненський СІЗО	411	4 310,24	10,50
25	Сумський СІЗО	301	5 704,90	18,95
26	Чортківський СІЗО	41	1 367,78	33,36
27	Харківський СІЗО	676	92 952,97	137,50
28	Херсонський СІЗО	140	8 996	64,25
29	Хмельницький СІЗО	63	4 359,71	69,20
30	Черкаський СІЗО	63	9 823,12	155,92
31	Чернігівський СІЗО	407	13 237,72	32,52
32	Новгород-Сіверський СІЗО	90	5 400	60,0
33	Чернівецький СІЗО	55	8008	145,60

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 14

**Частота контактів з рідними та близькими
(СІЗО, 2006 р.)***

		Кількість за рік	В середньому на 1 особу
1	Україна	77925	2,68
2	Вінницька УВП (№ 1)	3552	5
3	Луцький СІЗО	1719	5,73
4	Дніпропетровський СІЗО	7944	3,25
5	Криворізький СІЗО	1216	1,36
6	Донецький СІЗО	5949	2,33
7	Артемівський СІЗО	2052	1,14
8	Маріупольський СІЗО	999	1,47
9	Житомирська УВП (№ 8)	2408	2,37
10	Ужгородська УВП (№ 9)	1835	6,28
11	Запорізький СІЗО	1826	1,95
12	Вільнянський СІЗО	482	0,77
13	Ів-Франківський СІЗО	1285	2,82
14	Київський СІЗО	7024	2,35
15	Кіровоградський СІЗО	1568	2,06
16	Сімферопольський СІЗО	3748	2,45
17	Луганський СІЗО	2646	1,8
18	Старобільський СІЗО	807	1,45
19	Львівський СІЗО	3986	3,6
20	Миколаївський СІЗО	2476	3,08
21	Одеський СІЗО	2324	1,25
22	Ізмаїльський СІЗО	685	0,76
23	Полтавський СІЗО	2345	2,7
24	Рівненський СІЗО	774	1,86
25	Сумський СІЗО	2534	4,6
26	Чортківський СІЗО	547	2,9
27	Харківський СІЗО	7327	2,66
28	Херсонський СІЗО	1810	1,7
29	Хмельницький СІЗО	1255	2,36
30	Черкаський СІЗО	1544	2,57
31	Чернігівський СІЗО	1321	4,65
32	Новгород-Сіверський СІЗО	404	2,57
33	Чернівецький СІЗО	1533	3,93

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 15.

**Соціально-демографічні характеристики ув'язнених:
місце проживання (у %) станом на 01.07.07 р.***

		Місце проживання			
		Мешканці населеного пункту, де знаходиться СІЗО	Мешканці області, де знаходиться СІЗО	Мешканці інших областей України	Іноземці
1	Україна	34,45	56,67	6,12	2,75
2	Вінницька УВП (№ 1)	39	50,4	9,35	1,25
3	Луцький СІЗО	34,5	65,5	0	0
4	Дніпропетровський СІЗО	17,5	77	3,5	2
5	Криворізький СІЗО	95,43	3,27	0,72	0,58
6	Донецький СІЗО	9,9	87,4	0,2	2,5
7	Артемівський СІЗО	3,5	91	4,1	1,4
8	Маріупольський СІЗО	65,4	31,6	1,5	1,5
9	Житомирська УВП (№ 8)	34	47	10	9
10	Ужгородська УВП (№ 9)	25	72	2	1
11	Запорізький СІЗО	86	8	6	0
12	Вільнянський СІЗО	0,1	75,9	12	12
13	Ів-Франківський СІЗО	22,6	69,7	7,1	0,6
14	Київський СІЗО	67	23	5	5
15	Кіровоградський СІЗО	36,45	50,15	12,5	0,9
16	Сімферопольський СІЗО	16,8	72	8,6	2,6
17	Луганський СІЗО	19	74	6	1
18	Старобільський СІЗО	8	88	1	3
19	Львівський СІЗО	31	64	4	1
20	Миколаївський СІЗО	45,45	29,1	25,45	0
21	Одеський СІЗО	48	35	10	7
22	Ізмаїльський СІЗО	15,4	73,07	7,7	3,84
23	Полтавський СІЗО	32,5	67,5	0	0
24	Рівненський СІЗО	46	51	3	0
25	Сумський СІЗО	53	41	3	3
26	Чортківський СІЗО	9	82	9	0
27	Харківський СІЗО	41	44	2	13
28	Херсонський СІЗО	30	56	8	6
29	Хмельницький СІЗО	32,6	54,6	10,6	2,2
30	Черкаський СІЗО	33,33	58,33	8,33	0
31	Чернігівський СІЗО	38	56	5	1
32	Новгород-Сіверський СІЗО	7	85	5	3
33	Чернівецький СІЗО	60	31	5,2	3,7

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 16

Передачі ув'язненим у 2006 році*

		Кількість передач, отриманих ув'язненими	В середньому на 1 особу	Кількість осіб, що не отримували передачі	Кількість працівників установ, що займаються прийманням передач	Навантаження працівників (кількість передач, оброблених одним працівником)
1	Україна	374336	11,5	16730	140	2549,5
2	Вінницька УВП (№ 1)	14376	20,22	23	6	2396
3	Луцький СІЗО	521	1,73	760	3	173,6
4	Дніпропетровський СІЗО	32071	13,15	750	7	4581,6
5	Криворізький СІЗО	5228	5,84	187	6	871,3
6	Донецький СІЗО	30274	11,87	493	9	3363,7
7	Артемівський СІЗО	13483	7,53	593	5	2696,6
8	Маріупольський СІЗО	9120	13,43	300	2	4560
9	Житомирська УВП (№ 8)	8840	8,7	100	11	803,6
10	Ужгородська УВП (№ 9)	4447	15,23	450	2	2223,5
11	Запорізький СІЗО	10972	11,7	2567	2	5486
12	Вільнянський СІЗО	2255	3,62	750	2	1127,5
13	Ів-Франківський СІЗО	8511	18,7	262	2	4255,5
14	Київський СІЗО	42094	14,1	0	11	3826,73
15	Кіровоградський СІЗО	8259	10,86	450	3	2735
16	Сімферопольський СІЗО	18276	12	1200	5	3655,2
17	Луганський СІЗО	8750	5,93	530	8	1093,75
18	Старобільський СІЗО	3357	6,05	2319	2	1678,5
19	Львівський СІЗО	17198	15,56	107	5	3439,6
20	Миколаївський СІЗО	12579	15,64	2328	4	3144,75
21	Одеський СІЗО	15840	8,53	350	4	3960
22	Ізмаїльський СІЗО	3464	6,66	169	4	866
23	Полтавський СІЗО	10599	12,3	124	2	5299,5
24	Рівненський СІЗО	7185	17,3	65	3	2395
25	Сумський СІЗО	2657	4,8	140	3	885,6
26	Чортківський СІЗО	1641	8,73	23	2	820,5
27	Харківський СІЗО	38493	13,99	790	10	3849,3
28	Херсонський СІЗО	15520	14,6	285	5	3104
29	Хмельницький СІЗО	6765	12,7	130	3	2255
30	Черкаський СІЗО	8147	13,58	150	3	2715,6
31	Чернігівський СІЗО	6837	24,07	78	2	34,2
32	Новгород-Сіверський СІЗО	557	3,54	220	2	278,5
33	Чернівецький СІЗО	6020	15,4	37	2	3010

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 17

Частота процесуальних контактів (2006 рік)*

		Відвідувань адвокатом (захисником)		Відвідувань слідчим		Вивезень на судові засідання, слідчі дії	
		Кількість за рік	В середньому на 1 особу	Кількість за рік	В середньому на 1 особу	Кількість за рік	В середньому на 1 особу
1	Україна	220206	6,6	97123	2,51	263219	7,75
2	Вінницька УВП (№ 1)	0	0	0	0	5887	8,22
3	Луцький СІЗО	0	0	0	0	1272	4,24
4	Дніпропетровський СІЗО	13101	5,4	2602	1,06	20969	8,6
5	Криворізький СІЗО	117	0,13	127	0,14	16317	18,25
6	Донецький СІЗО	17880	7,01	4248	1,66	13856	5,43
7	Артемівський СІЗО	7988	4,46	3994	2,23	19482	10,88
8	Маріупольський СІЗО	1798	2,65	1693	2,5	6928	10,2
9	Житомирська УВП (№ 8)	1950	1,9	996	0,97	7561	7,43
10	Ужгородська УВП (№ 9)	1350	4,6	1100	3,76	2586	8,85
11	Запорізький СІЗО	3008	3,2	1050	1,12	13769	14,7
12	Вільнянський СІЗО	451	0,72	140	0,22	5468	8,77
13	Ів-Франківський СІЗО	2764	6,07	536	1,17	3984	8,75
14	Київський СІЗО	60900	73,77	53900	18,05	20800	7
15	Кіровоградський СІЗО	2540	3,34	1235	1,62	8572	11,3
16	Сімферопольський СІЗО	5016	3,3	2112	1,4	3212	2,1
17	Луганський СІЗО	37388	25,36	1924	1,3	9280	6,3
18	Старобільський СІЗО	346	0,6	133	0,24	5098	9,2
19	Львівський СІЗО	5029	4,55	2208	2	2460	2,22
20	Миколаївський СІЗО	3912	4,86	1164	1,44	9604	11,94
21	Одеський СІЗО	5320	2,86	8750	4,71	24372	13,13
22	Ізмаїльський СІЗО	140	3,6	30	17,3	528	0,98
23	Полтавський СІЗО	7781	9,01	1447	1,67	8424	9,76
24	Рівненський СІЗО	1535	3,7	288	0,7	3542	8,5
25	Сумський СІЗО	787	1,42	242	0,43	7090	12,8
26	Чортківський СІЗО	271	1,44	53	0,28	211	1,12
27	Харківський СІЗО	27398	9,96	2017	0,73	29237	10,62
28	Херсонський СІЗО	2214	2,08	890	0,83	1250	1,17
29	Хмельницький СІЗО	2573	4,8	356	0,67	6940	13,04
30	Черкаський СІЗО	580	0,96	560	0,93	780	1,3
31	Чернігівський СІЗО	3573	12,6	1784	6,3	1078	3,8
32	Новгород-Сіверський СІЗО	179	1,14	275	1,75	144	0,91
33	Чернівецький СІЗО	2317	5,9	1269	3,25	2518	6,4

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 18

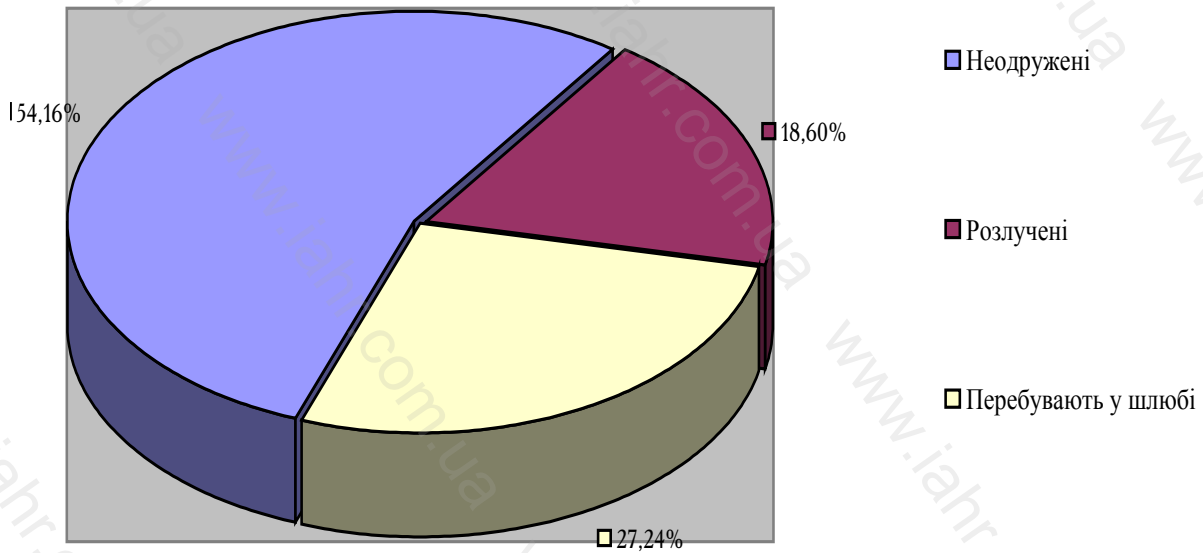
**Кількість осіб, що отримували медичну допомогу
(2006 р.)***

		Амбулаторна медична допомога в СІЗО	Амбулаторна медична допомога в лікувальних закладах МОЗ	Кількість осіб, які були госпіталізовані
1	Україна	347610	560	4116
2	Вінницька УВП (№ 1)	7145	7	193
3	Луцький СІЗО	1416	32	5
4	Дніпропетровський СІЗО	3700	16	320
5	Криворізький СІЗО	448	13	264
6	Донецький СІЗО	18134	0	240
7	Артемівський СІЗО	6665	0	359
8	Маріупольський СІЗО	5845	0	78
9	Житомирська УВП (№ 8)	3748	12	110
10	Ужгородська УВП (№ 9)	10347	7	2
11	Запорізький СІЗО	5041	0	8
12	Вільнянський СІЗО	711	12	0
13	Ів-Франківський СІЗО	1147	32	59
14	Київський СІЗО	7965	39	53
15	Кіровоградський СІЗО	7472	4	486
16	Сімферопольський СІЗО	26627	0	204
17	Луганський СІЗО	11111	7	179
18	Старобільський СІЗО	6201	0	140
19	Львівський СІЗО	23802	4	4
20	Миколаївський СІЗО	866	72	6
21	Одеський СІЗО	17834	34	434
22	Ізмаїльський СІЗО	492	0	0
23	Полтавський СІЗО	18920	12	256
24	Рівненський СІЗО	9368	14	4
25	Сумський СІЗО	16359	3	72
26	Чортківський СІЗО	7226	0	0
27	Харківський СІЗО	32568	127	520
28	Херсонський СІЗО	1853	0	32
29	Хмельницький СІЗО	54631	0	1
30	Черкаський СІЗО	24300	68	76
31	Чернігівський СІЗО	4122	7	7
32	Новгород-Сіверський СІЗО	2697	34	4
33	Чернівецький СІЗО	8849	4	0

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 19

Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: сімейний стан (станом на 01.07.2007 р.)*

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 20

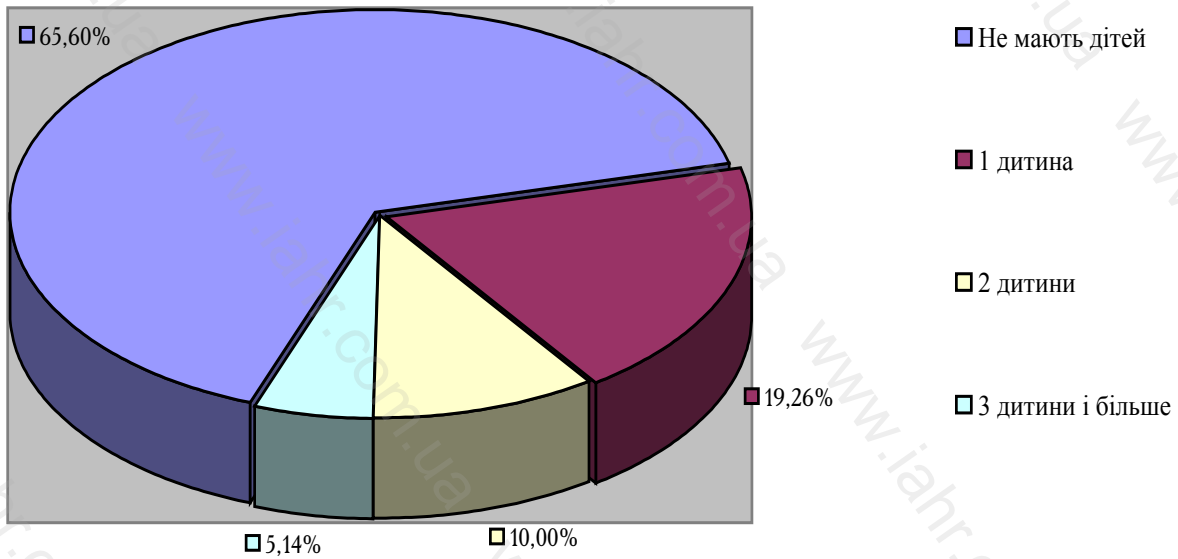
**Соціально-демографічні характеристики ув'язнених:
сімейний статус (у %) станом на 01.07.07 р.***

		Сімейний стан			Наявність дітей			
		Неодружені (%)	Розлучені (%)	Перебувають у шлюбі (%)	Не мають дітей (%)	1 дитина (%)	2 дитини (%)	3 дитини і більше (%)
1	Україна	54,16	18,6	27,24	65,6	19,26	10	5,14
2	Вінницька УВП (№ 1)	58,2	8,52	33,2	85	14,4	0,3	0,3
3	Луцький СІЗО	55	15	30	100	0	0	0
4	Дніпропетровський СІЗО	63,5	19,8	16,7	42,9	33,6	23,5	0
5	Криворізький СІЗО	97,3	0,58	2,1	35,1	27,3	19,2	18,3
6	Донецький СІЗО	17	54	29	39	0	0	61
7	Артемівський СІЗО	30,6	34,3	35,1	32,5	30,1	24,5	12,9
8	Маріупольський СІЗО	73,2	9	17,8	86,5	1,5	10,5	1,5
9	Житомирська УВП (№ 8)	23	41	36	21	37	28	14
10	Ужгородська УВП (№ 9)	45	25	30	38	30	22	10
11	Запорізький СІЗО	36	34	30	90	8	2	0
12	Вільнянський СІЗО	51	8	41	89	8	3	0
13	Ів-Франківський СІЗО	44,4	7,7	47,9	57,6	22,2	16,8	3,4
14	Київський СІЗО	8	20	72	Дані відсутні			
15	Кіровоградський СІЗО	85	7	8	88	7	3,5	1,5
16	Сімферопольський СІЗО	80	6,6	13,4	93,4	5	1,6	0
17	Луганський СІЗО	58	28	14	50	28	21	1
18	Старобільський СІЗО	73	7	20	52,75	33,17	14,08	0
19	Львівський СІЗО	36	9	55	81	6	12	1
20	Миколаївський СІЗО	70,9	10,9	18,2	91	5,4	1,8	1,8
21	Одеський СІЗО	8	8	84	21,6	46,5	19,7	12,1
22	Ізмаїльський СІЗО	65,4	7,7	27	73,1	19,2	3,8	3,8
23	Полтавський СІЗО	87,5	5	7,5	92,5	7,5	0	0
24	Рівненський СІЗО	74	13	13	95	5	0	0
25	Сумський СІЗО	81	13	6	92	4	4	0
26	Чортківський СІЗО	72	0	28	91	9	0	0
27	Харківський СІЗО	55	24	21	68	27	4,7	0,3
28	Херсонський СІЗО	76	4	20	78	16	3	3
29	Хмельницький СІЗО	7,8	35,7	56,5	6,5	44	38	11,5
30	Черкаський СІЗО	66,7	15	18,3	64,3	28,6	7,1	0
31	Чернігівський СІЗО	54	39	7	84	12	4	0
32	Новгород-Сіверський СІЗО	62	26	12	66	22	10	2
33	Чернівецький СІЗО	18,7	59,3	22	28,37	59,57	12,07	0

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 21

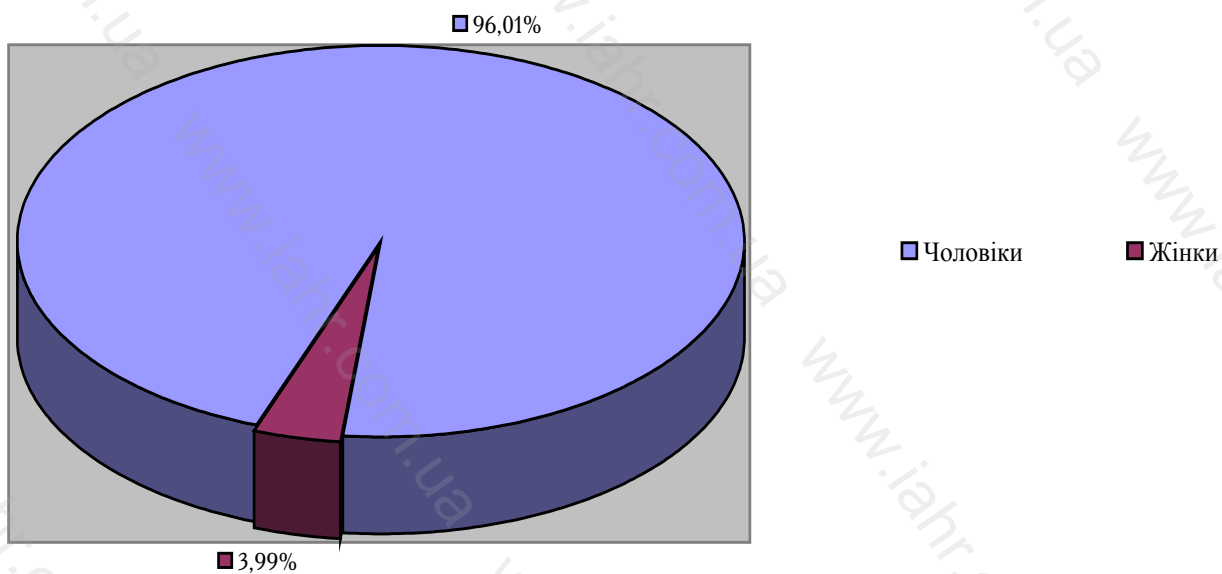
Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: наявність дітей (станом на 01.07.2007 р.)*

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 22

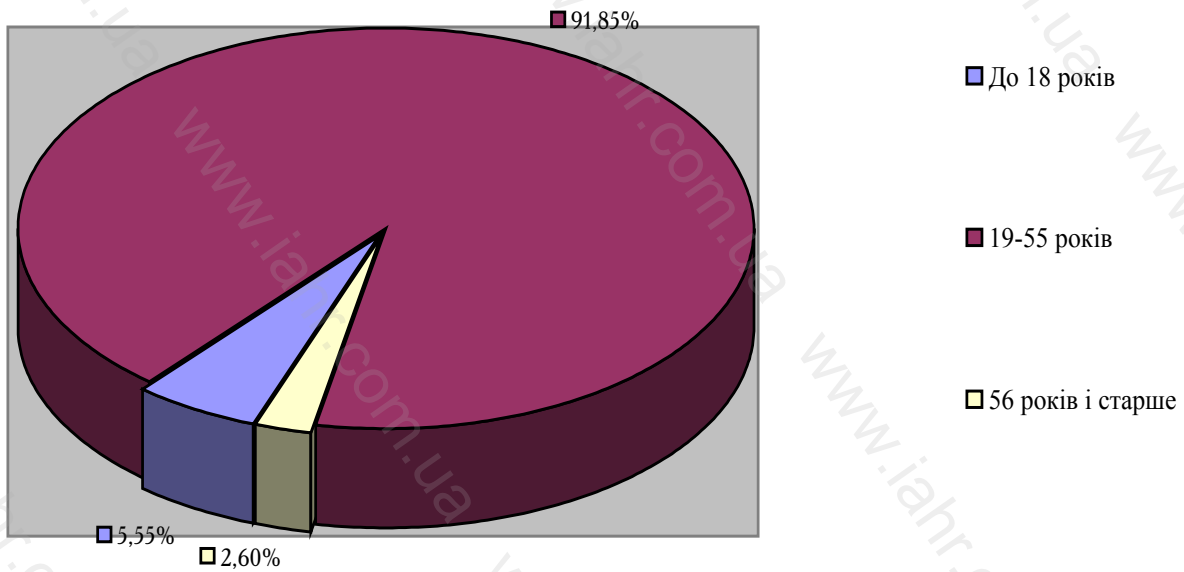
Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: стать (станом на 01.07.2007 р.)*

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 23

Соціально-демографічні характеристики ув'язнених: за віком (станом на 01.07.2007 р.)*

* Розраховано на основі інформації, отриманої від адміністрації СІЗО

Додаток 24

**Соціально-демографічні характеристики ув'язнених:
стать та вік (у %) станом на 01.07.07 р.***

		Спискова чисельність на кінець звітного періоду	За статтю		За віком		
			Чоловіки (у %)	Жінки (у %)	До 18 років (у %)	19 - 55 років (у %)	56 і старше (у %)
1	Україна	32659	96,01	3,99	5,55	91,85	2,6
2	Вінницька УВП (№ 1)	1294	95,98	4,02	4,5	95	0,5
3	Луцький СІЗО	300	94,5	5,5	36,7	63,3	0
4	Дніпропетровський СІЗО	2439	95,5	4,46	3,6	93,5	2,9
5	Криворізький СІЗО	894	92,5	7,5	3,9	95,64	0,46
6	Донецький СІЗО	2550	96	4	5	94,3	0,7
7	Артемівський СІЗО	1790	95,81	4,19	5,3	87,8	6,9
8	Маріупольський СІЗО	679	98,08	1,9	7,5	92,5	0
9	Житомирська УВП (№ 8)	1017	98,4	1,6	13,7	80,6	5,7
10	Ужгородський УВП (№ 9)	292	98,6	1,37	4	92	4
11	Запорізький СІЗО	937	95,3	4,7	3	94	3
12	Вільнянський СІЗО	623	97,2	2,8	4	95	1
13	Ів-Франківський СІЗО	455	95,8	4,17	1,6	98	0,4
14	Київський СІЗО	2985	96,85	3,15	3	92	5
15	Кіровоградський СІЗО	760	96,84	3,16	4,25	94,52	1,23
16	Сімферопольський СІЗО	1527	96,3	3,7	1,3	97,4	1,3
17	Луганський СІЗО	1474	91,85	8,14	3	74	23
18	Старобільський СІЗО	555	100	0	5	92	3
19	Львівський СІЗО	1105	97,64	2,35	3	95	2
20	Миколаївський СІЗО	804	92,16	7,8	9,1	90,9	0
21	Одеський СІЗО	1856	95,25	4,74	3	95	2
22	Ізмаїльський СІЗО	520	95,96	4,04	5,77	94,23	0
23	Полтавський СІЗО	863	94,5	5,45	4	96	0
24	Рівненський СІЗО	416	97,6	2,4	5	94	1
25	Сумський СІЗО	553	98,37	1,63	6	93	1
26	Чортківський СІЗО	188	96,8	3,2	9	91	0
27	Харківський СІЗО	2751	96,3	3,7	3	96	1
28	Херсонський СІЗО	1063	94,5	5,45	3	96	1
29	Хмельницький СІЗО	532	96,6	3,4	3,7	95,2	1,1
30	Черкаський СІЗО	600	94,6	5,4	3,33	95	1,67
31	Чернігівський СІЗО	284	97,2	2,8	3	96	1
32	Новгород-Сіверський СІЗО	157	97,5	2,5	4	90	6
33	Чернівецький СІЗО	390	91,8	8,2	3,3	90,2	6,5

* Розраховано на основі інформації отриманої від адміністрації СІЗО